

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський університет імені Бориса Грінченка
Освітня програма	17077 Соціальна робота
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	231 Соціальна робота

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський університет імені Бориса Грінченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	17077
Назва ОП	Соціальна робота
Галузь знань	23 Соціальна робота
Спеціальність	231 Соціальна робота
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Лисенко Юлія Олегівна, Гавриленко Тетяна Леонідівна, Ветрова Наталія Володимирівна, Осетрова Оксана Олександрівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	24.10.2023 р. – 26.10.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/nmc.kmn/accred/2023/vidomist_Sotsialna_robota_mahistry.pdf
Програма візиту експертної групи	https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/nmc.kmn/accred/2023/Prohrama_vizytu_EH_SP_SR.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

У КУБГ підготовку магістрів зі спеціальності Соціальна робота розпочато у 2015 р., з 2016 р. впроваджується навчання за ОП «Соціальна робота» за другим (магістерським) рівнем ВО, що пройшла первинну акредитацію у грудні 2018 р. У 2019 р. було розроблено нову редакцію (введена у дію з вересня 2019 р. – наказ від 25.04.2019 № 295). З 2023 р. стартувала наступна редакція, введена у дію з 01.09.2023 (наказ від 27.04.2023 р. № 223). Розробку нової редакції спричинили: нагальна потреба у комплексній підготовці висококваліфікованих фахівців з СР (передбачено ЗУ «Про соціальні послуги» 2019), конкурентоздатних на сучасному ринку праці через впровадження якісної професійної, дослідницької, адміністративної й інноваційної діяльності у державних і неурядових організаціях; розвиток спеціальності СР; реформи системи надання соціальних послуг і децентралізації; впровадження у 2019 р. СВО за спеціальністю 231 СР галузі знань 23 СР для другого (магістерського) рівня ВО (наказ МОНУ від 24.04.2019 р. № 556). Загострення соціальної ситуації (епідемія COVID-19, активна фаза війни), затвердження у 2020 р. професійного стандарту «Фахівець із соціальної роботи», врахування оцінки ОП, здійсненої на основі систематичного анкетування здобувачів, інтерв'ю зі стейкхолдерами призвело до внесення змін в ОП 2023: уточнення мети, доповнення СК, РН, нові ОК, уведені з огляду на сучасні тенденції розвитку галузі. При розробці ОП НПП презентували її концепцію перед зарубіжними й вітчизняними колегами; активно запозичуючи досвід аналогічних іноземних і вітчизняних ОП. ОП спрямована на підготовку висококваліфікованих, конкурентоспроможних, інноваційно й проблемно-практико орієнтованих фахівців. Цілі ОП чіткі, корелюють з місією й стратегією ЗВО. Стейкхолдери залучені до плідної співпраці, що дозволяє врахувати попит і потреби ринку праці. Зміст ОП відповідає предметній сфері, означеній СВО. У ЗВО передбачено можливість академічної мобільності та неформальної освіти. ОП реалізує ґрунтовну практичну підготовку. ОП логічно систематизовано, що дозволяє досягти заявлених цілей і ПРН. Форми та методи навчання/викладання сприяють досягненню цілей і ПРН. Механізми проведення та оцінювання контрольних заходів є чіткі, зрозумілі, об'єктивні. Забезпечується відповідність академічної та/або професійної кваліфікації викладачів за ОП. Матеріально-технічні ресурси, навчально-методичне оснащення ОП повністю забезпечують досягнення визначених цілей та ПРН. У КУБГ працює сучасна бібліотека. Доступ для здобувачів і НПП до інфраструктури та інформаційних ресурсів є безоплатним. Освітнє середовище безпечне для життя та здоров'я здобувачів, дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. Університет має чітко визначені та зрозумілі правила щодо прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу. Нормативні документи розміщено у вільному доступі на офіційному веб-сайті.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Серед сильних сторін ОП «Соціальна робота» ЕГ відзначила: інноваційний характер ОП (спрямованість на підготовку до адміністрування та надання інноваційних соціальних послуг (із найновіших – послуги життєстійкості), до управління міждисциплінарною командою тощо) у галузі соціальної роботи, відображений у компетентностях, ПРН й ОК, що сприяє не тільки досягненню цілей ОП, але й зреалізації місії Університету – «служити людині, громаді, суспільству» – у практичній діяльності фахівців із соціальної роботи – випускників ОП; плідну співпрацю кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи зі стейкхолдерами при розробці ОП, що дозволяє врахувати попит і потреби ринку праці та підготувати самостійного конкурентоспроможного фахівця-практика, обізнаного у проблемних і практичних питаннях соціальної роботи, чому максимально сприяє зреалізація проблемно-практико-орієнтованого підходу до впровадження освітнього процесу. При розробці ОП автори консультувалися потужним досвідом аналогічних іноземних і вітчизняних ОП: Католицький університет Португалії (орієнтація на проблемно-орієнтоване навчання), Університет Гринвічу (електронне навчання); Національний університет «Києво-Могилянська академія» (поєднання наукової й практичної підготовки), Національний університет «Львівська політехніка» (додано ОК 6. Експертне оцінювання якості надання соціальних послуг), Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова (різновекторність соціальної роботи). Яскраво виражена індивідуальна освітня траєкторія здобувачів, які беруть активну участь в освітньому процесі, у волонтерській і соціально-гуманітарній діяльності, у розробці й впровадженні соціальних проєктів. Потужна безперервна практична підготовка здобувачів. Розроблено ЕНК з основ соціальної роботи для вступників з інших спеціальностей. НПП впроваджують елементи неформальної освіти у межах самостійної роботи здобувачів у вигляді проходження онлайн курсів на різних платформах, зокрема Prometheus. Інноваційні форми й методи навчання (проблемно-орієнтоване навчання, проблемно-пошукові індивідуальні та групові завдання, рішення проблеми методом написання проєкту). Унікальна система «Цифровий кампус». До проведення аудиторних занять зі здобувачами систематично долучаються як українські, так і міжнародні професіонали-практики, експерти галузі, роботодавці зі сфери соціальної роботи. Велика увага приділяється створенню умов для різних категорій здобувачів з особливими освітніми потребами. Високий рівень корпоративної культури. Орієнтир на студентоцентроване освітнє середовище, необхідне для забезпечення сталого розвитку ЗВО, яке максимально сприяє поєднанню навчання, викладання, наукових досліджень та інтернаціоналізації діяльності. Сучасне матеріально-технічне забезпечення. Аудиторії оснащені сучасними мультимедійними комплексами, відповідним програмним забезпеченням, на високому рівні знаходиться соціальна інфраструктура ЗВО. Активно розбудовується інклюзивний простір та безбар'єрне освітнє середовище.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

У процесі акредитаційної експертизи ОП «Соціальна робота» було встановлено наявність таких слабких сторін та надано рекомендації, практична імплементація яких дозволить удосконалити якість освіти за даною ОП. Серед слабких сторін ОП ЕГ відмітила такі, як: 1) недостатня поінформованість здобувачів про програми міжнародної академічної мобільності, можливості грантових проєктів тощо; 2) відсутність у РНПД чітко визначених форм контрольних заходів та оцінювання, за допомогою яких можна діагностувати сформованість кожного ПРН; 3) відсутність опитування здобувачів щодо питань організації та проведення контрольних заходів, а також критеріїв оцінювання; 4) недостатнє висвітлення інформації щодо оновлення та перегляду ОП «Соціальна робота»: у ВСО зазначено, що затвердження у 2020 р. професійного стандарту «Фахівець із соціальної роботи» зумовило необхідність оновлення ОП, однак нова редакція ОП Соціальна робота з'явилася лише у 2023 році; 5) відсутність можливості перегляду пропозицій зацікавлених сторін (стейкгольдерів) щодо удосконалення та оновлення ОП «Соціальна робота». Рекомендації: 1) протягом поточного навчального року активізувати роботу у напрямку інформування та залучення здобувачів до програм міжнародної академічної мобільності, участі у грантових проєктах; 2) протягом 2-го семестру 2023/2024 н. р. визначити у РНПД форми контрольних заходів та оцінювання, за допомогою яких можна діагностувати сформованість кожного ПРН; 3) протягом поточного навчального року розробити окрему анкету для здобувачів для отримання вичерпної інформації щодо питань організації та проведення контрольних заходів і критеріїв оцінювання; 4) щорічно переглядати ОП у зв'язку з динамічністю нинішніх умов та кризовою нестабільністю українського суспільства та при кожному внесенні змін до ОП висвітлювати результати перегляду; 5) під час наступного перегляду ОП, зокрема обговорення її проєкту, з метою прозорості й доступності розмістити інформацію про зауваження та пропозиції від усіх зацікавлених сторін.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Компаративний аналіз документів доволив виявити чітку кореляцію між: 1) цілями ОП «Соціальна робота» (2019) і місією й стратегією ЗВО, зазначеними у «Стратегії (Програмі) розвитку Київського університету імені Бориса Грінченка на 2018 – 2022 рр.» (http://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/documents/bgku_development_strategy_2018-2022.pdf); 2) цілями ОП «Соціальна робота» (2023) і місією й стратегією ЗВО, зазнач. у «Стратегії розвитку Київського столичного університету імені Бориса Грінченка на 2023 – 2027 роки» (<https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/documents/ksubg-strategy.pdf>). Так, центральною місією Університету є розбудова й удосконалення Корпоративної культури, яка будується на ідеї лідерства-служіння, що охоплює різноманітні грані соціальної роботи у сучасному суспільстві: з одного боку, йдеться про служіння фахівця із соціальної роботи в контексті примноження всезагального блага широкого загалу, а з іншого, про нагальну потребу суспільства у лідерах, здатних своєю науково-практичною діяльністю сприяти ефективним соц. змінам. Гасло Університету, що полягає у «прагненні досконалості», спрямовано на формування високого іміджу фахівця із соціальної роботи у сучасному суспільстві, діяльність якого має за мету підвищення якості життя представників усіх категорій населення, що можливо лише через надання якісних соц. послуг, що передбачає здатність підготованих висококваліфікованих і конкурентоздатних фахівців «розв'язувати складні задачі та проблеми у соціальній сфері...» (цілі навчання за ОП 2019). ОП повною мірою сприяє реалізації ідей корпоративної культури Університету, зафіксованих у його місії («служити людині, громаді, суспільству»); візії (ідея формування лідера з високою корпоративною культурою та постійним прагненням досконалості); цінностях (людина, громада, довіра, духовність, лідерство-служіння, відповідальність, професіоналізм, громадянська ідентичність, свобода, різноманіття), оскільки мета ОП безпосередньо полягає у забезпеченні «академічної підготовки висококваліфікованих фахівців у галузі соціальної роботи, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній діяльності...Проводити самостійні наукові дослідження та здійснювати науково-практичну діяльність, зорієнтованих на подальшу фахову самоосвіту» (мета ОП 2019). ОП спрямована на особистісний розвиток здобувача, його самореалізацію у науково-дослідницькій і практ. діяльності. Загалом мета ОП «Соціальна робота» чітко сформульована та відповідає місії й стратегії Університету, зокрема, спрямовуючись на створення умов для формування лідера у сучасному світі. Йдеться про висококваліфікованого й конкурентоспроможного фахівця на сучасному ринку праці, якому притаманне прагнення до вдосконалення як особистісного, так і соціального, зокрема через проф. надання соц. послуг, спрямованих на підвищення якості життя й мінімізацію та/або подолання СЖО, індикатором відповідного рівня впровадження яких слугують досягнуті ефективні результати.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Важливо зацентувати на реальності факту співпраці стейкхолдерів із кафедрою соціальної педагогіки та соціальної роботи. Стейкхолдери внесли низку врахованих в ОП рекомендацій: виконавча директорка Міжнародного благодійного фонду «Українська фундація громадського здоров'я», директор представництва HealthRight International (Право на здоров'я), голова Ради роботодавців фак-ту психології, соціальної роботи та спеціальної освіти, зацентувала на аспектах навчання, пов'язаних із умінням працювати уміждисциплінарній команді (зреалізовано у ВК 1.5. Міжвідомча та міждисциплінарна взаємодія суб'єктів СР); виконавча директорка Всеукраїнської благодійної організації «Український фонд «Благополуччя дітей», – на необхідності англійської підготовки здобувачів (ОК 1); директорка КМЦСС, – на практико орієнтованому підході до навчання (ОК 4, ОК 8, ОК 9, ВК 1.2); директорка Міжнародної благодійної організації «Партнерство «Кожній дитині», – на необхідності поглибленого вивчення ОК 3. Сучасні стратегії надання соціальних послуг тощо. При внесенні змін до ОП 2023 р. враховано рекомендації роботодавців (<https://bit.ly/3PEhouw>). Обговорення проходили на семінарах і конференціях, присвячених проблемам практики соціальної роботи. Результати обговорювались на засіданнях кафедри. До перегляду ОП долучаються представники академічної спільноти Університету та інших ЗВО, що підтверджено на зустрічах: наголосила на важливості й доцільності вивчення медіації (зреалізовано у ВК 1.5. Міжвідомча та міждисциплінарна взаємодія суб'єктів СР). Наявні рецензії на ОП 2019 р. (В. Поліщук (Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка), Н. Романова (Національний університет «Києво-Могилянська академія»). В ОП враховано пропозиції (<https://bit.ly/45roHKF>) здобувачів, які зробили акцент на: медіації; інноваційних методах. Крім того, серед членів робочої групи є здобувачка, яка відвідала усі відповідні засідання кафедри. При обговоренні змін до ОП 2023 р. випускники наголосили на необхідності посилення ОК програми, що формують управлінські та дослідницькі компетентності (було враховано при визначенні додаткових ПР та відповідних ОК редакції 2023 р. (<https://bit.ly/3PEhouw>)). Одним зі стейкхолдерів є територіальна громада м. Києва, замовника на підготовку фахівців із соціальної роботи, обсяг якого затверджується відповідним розпорядженням виконавчого органу Київської міської ради. Визначення завдань і змісту ОК відбувається з урахуванням потреб громади м. Київ. Важливо відмітити, що НПП кафедри Т. Лях та Т. Спіріна протягом 2018 – 2019 рр. були учасницями проекту «Громада для людини: підвищення компетентності громад для розвитку соціальних послуг». Результати цієї співпраці дозволили визначити спрямованість програми на підготовку здобувачів до розвитку та адміністрування системи соціальних послуг на рівні територіальної громади (протокол № 3 від 13.03.2019 р.).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Впровадження ОП відбувається на тлі становлення в Україні соціальної роботи як практичної професійної діяльності, реформування системи соціальних послуг та професіоналізації діяльності НУО. За новою редакцією ЗУ «Про соціальні послуги», акцент робиться на якості наданих соціальних послуг, що передбачає «підготовку висококваліфікованих фахівців у галузі соціальної роботи, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми...», зокрема в умовах COVID-19 і війни, яка повною мірою зреалізовується за ОП. Ринок праці потребує інноваційних моделей ефективної соціальної роботи, на що й спрямовано викладання/навчання (практично-проблемно-орієнтоване навчання, гостьові лекції, кейс-стаді, форум-театри тощо). У галузевому контексті є потреба у збільшенні кількості надавачів соціальних послуг та провайдерів соціальних програм різних секторів (державного, комунального, приватного, громадського). Зокрема, соціальні програми профілактики ВІЛ, домашнього насильства, торгівлі людьми, підтримки учасників бойових дій тощо потребують кваліфікованої підтримки фахівців, здатних ПРН 13. Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності тощо. Регіональний контекст окреслюється сконцентрованою управлінською структурою, недержавних і благодійних організацій, спрямованих на впровадження інновацій компетентними фахівцями, здатними ПРН 8. Автономно приймати рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях. Враховано досвід ОП: 1) вітчизняних ЗВО: Національний університет «Києво-Могилянська академія» (поєднання наукової та практичної підготовки), Національний університет «Львівська політехніка» (додано ОК 6. Експертне оцінювання якості надання соціальних послуг), Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова (враховано різновекторність СР); 2) іноземних ЗВО: Католицький університет Португалії (Universidade Católica Portuguesa) (орієнтація на проблемно-орієнтоване навчання), Університет Гринвічу (University of Greenwich, UK) (електронне навчання). Вивчення досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних ОП сприяло: 1) уточненню програмних компетентностей і ПРН, пов'язаних із сучасними моделями СР з отримувачами соціальних послуг, які потребують особливого підходу; 2) окресленню змісту й методів навчання/викладання. Враховано документи «Глобальні стандарти підготовки соціальних працівників» (<https://www.iassw-aiets.org/global-standards-for-social-work-education-and-training>, 2004), сучасне Глобальне визначення соціальної роботи (<https://www.ifsw.org/what-is-social-work/global-definition-of-socialwork>, 2014), ухвалені Міжнародною федерацією соціальних працівників і Міжнародною асоціацією шкіл соціальної роботи.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати

навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОП 2019 р. (наказ від 25.04.2029 р., № 295, що наразі проходить процедуру акредитації, розроблялась на основі підготовленого до затвердження проекту Стандарту вищої освіти за спеціальністю 231 Соціальна робота галузі знань 23 Соціальна робота для другого (магістерського) рівня ВО (наказ МОНУ від 24.04.2019 р. № 556). При цьому ОП «Соціальна робота» відповідає остаточній версії СВО й повною мірою дозволяє досягти ПРН, визначених ним. Гарант ОПП «Соціальна робота», доц. В. Лютий – член підкомісії 231 Соціальна робота Науково-методичної комісії 12 з охорони здоров'я та соціального забезпечення сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України – розробник СВО. Співвідношення ЗК/СК і ПРН, досягнення яких забезпечується через ОК, відображено в ОП у «Матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми» (IV) і «Матриці забезпечення ПРН відповідними компонентами освітньої програми» (V). Так, ОК 3 «Сучасні стратегії надання соціальних послуг» спрямовано, зокрема, на набуття таких компетентностей: «ЗК 3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт», «ЗК 9. Навички міжособистісної взаємодії», «СК 2. Здатність до виявлення соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення», «СК 15. Здатність до розроблення, апробації та втілення соціальних проектів і технологій» (додатково до освітньо-професійних програм) і ПРН: «ПРН 4. Показувати глибинне знання та системне розуміння теоретичних концепцій, як із галузі соціальної роботи, так і з інших галузей соціогуманітарних наук», «ПРН 12. Оцінювати соціальні наслідки політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства, розробляти рекомендації стосовно удосконалення нормативно-правового забезпечення соціальної роботи», «ПРН 16. Розробляти соціальні проекти на високопрофесійному рівні», означених у СВО. Перевагою ОП є її спрямованість на практичну підготовку (виробнича та переддипломна практики). Послідовність вивчення ОК (наприклад, ОК 3. «Сучасні стратегії надання соціальних послуг» (1 семестр) передують засвоєнню ОК 6. «Експертне оцінювання якості надання соціальних послуг» (2 і 3 семестри), що разом з ВК 1.5. «Міжвідомча та міждисциплінарна взаємодія суб'єктів соціальної роботи» (3 семестр) та ОК 9. «Переддипломна практика» (3 семестр) сприяють ОК 10. «Написання та захист кваліфікаційної магістерської роботи»). Методи навчання/викладання дозволяють досягти ПРН, визначених СВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Заслужують на увагу такі здобутки під час реалізації ОП «Соціальна робота» за спеціальністю 231 Соціальна робота за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у Київському університеті імені Бориса Грінченка: 1) інноваційний характер ОП (спрямованість на підготовку до адміністрування та надання інноваційних соціальних послуг (із найновіших – послуги життєстійкості, що наразі тільки починають впроваджуватися у ЦСС), до управління міждисциплінарною командою тощо) у галузі соціальної роботи, відображений у компетентностях, ПРН й ОК, що сприяє не тільки досягненню цілей ОП, але й зреалізації місії Університету – «служити людині, громаді, суспільству» – у практичній діяльності фахівців із соціальної роботи – випускників ОП; 2) плідна співпраця кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи зі стейкхолдерами при розробці ОП, що дозволяє врахувати попит і потреби ринку праці та підготувати самостійного конкурентоспроможного фахівця-практика, обізнаного у проблемних і практичних питаннях соціальної роботи, чому максимально сприяє зреалізація проблемно-практико-орієнтованого підходу до впровадження освітнього процесу; 3) при розробці ОП автори послуговувалися потужним досвідом аналогічних іноземних і вітчизняних освітніх програм, зокрема йдеться про Католицький університет Португалії (Universidade Católica Portuguesa) (орієнтація на проблемно-орієнтоване навчання), Університет Грінвічу (University of Greenwich, UK) (електронне навчання); Національний університет «Києво-Могилянська академія» (поєднання наукової та практичної підготовки), Національний університет «Львівська політехніка» (додано ОК 6. Експертне оцінювання якості надання соціальних послуг), Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова (враховано різновекторність СР), що сприяло уточненню програмних компетентностей і ПРН, пов'язаних із сучасними моделями СР з отримувачами соціальних послуг, які потребують особливого підходу, та окресленню змісту й методів навчання/викладання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабких сторін і недоліків не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Враховуючи сильні сторони та відсутність слабких сторін ОП «Соціальна робота» за Критерієм 1, вважаємо, що рівень відповідності даному Критерію – «А», оскільки ОП вирізняється унікальністю, безпосередньо пов'язаною з потужною теоретико-практичною підготовкою здобувачів, здатних вже під час навчання «служити людині, громаді, суспільству», що впроваджується у практичній діяльності конкурентоспроможного фахівця із соціальної роботи, набуті компетентності якого задовольняють сучасні тенденції розвитку спеціальності та потреби й попит ринку праці з урахуванням галузевого та регіонального контексту, на чому акцентували увагу стейкхолдери, які беруть активну участь у впровадженні ОП. Стейкхолдери максимально задоволені здобувачами і як практикантами, і як обізнаними фахівцями, які після завершення навчання на ОП влаштовуються на роботу й не потребують перенавчання. Отже, ОП «Соціальна робота» не тільки відповідає нормативним вимогам до її реалізації, але й означена оригінальною рисою – зреалізованість в об'єктивній реальності практичного доробку здобувачів – лідерів служіння загальному, спрямованих у соціальній діяльності, у процесі впровадження власної професійної діяльності, на підвищення якості життя як окремої людини, сім'ї, так і громади, і суспільства.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг кредитів ОП «Соціальна робота» у ЄКТС становить 90, з них 24,5 відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 231 Соціальна робота галузі знань 23 Соціальна робота для другого (магістерського) рівня вищої освіти затверджений наказом МОН України від 24.04.2019 року № 556 і введений у дію з 2019/2020 навчального року (<http://surl.li/fzpm1>). У Стандарті безпосередньо зазначається, що обсяг освітньо-професійної програми, необхідний для здобуття ступеня вищої освіти – магістр, становить 90 кредитів ЄКТС. Загальний обсяг кредитів за освітньою програмою за другим (магістерським) рівнем вищої освіти відповідає ч. 5 ст. 5 «Рівні та ступені вищої освіти» Закону України «Про вищу освіту» (90 – 120 кредитів ЄКТС).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОП «Соціальна робота» структурована у контексті загального часу навчання (за семестрами / роками навчання). Простежується певна логіка навчання і викладання: як правило, засвоєння наступних компонентів ґрунтується на вивченні попередніх, наприклад: ОК 2. ОДЗ.02 «ІКТ у професійній діяльності» (1 семестр) передують засвоєнню ОК 1. ОДЗ.01 «Професійне спілкування іноземною мовою» (2 семестр); ОК 3. ОДФ.01 «Сучасні стратегії надання соціальних послуг» (1 семестр) передують засвоєнню ОК 6. ОДФ.04 «Експертне оцінювання якості надання соціальних послуг» (2 і 3 семестри), що разом із вибірконими компонентами (наприклад, ВК 1.5. ВДС 1.05 «Міжвідомча та міждисциплінарна взаємодія суб'єктів соціальної роботи») та ОК 9. ОП.02 «Переддипломна практика» (3 семестр) сприяють ОК 10. ОА 01 «Написання та захист кваліфікаційної магістерської роботи» (написання (2 семестр) і захист (3 семестр)), спрямовану, зокрема, на досягнення ПРН 3. «Застосовувати іноземні джерела при виконанні завдань науково-дослідної та прикладної діяльності, висловлюватися іноземною мовою, як усно, так і письмово»; ПРН 4 «Показувати глибинне знання та системне розуміння теоретичних концепцій, як із галузі соціальної роботи, так і з інших галузей соціогуманітарних наук»; ПРН 5. «Збирати та здійснювати кількісний і якісний аналіз емпіричних даних»; ПРН 7. «Застосовувати загальне та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних задач та здійснення наукового дослідження»; ПРН 14. «Рвизначати методологію прикладного наукового дослідження та застосовувати методи кількісного та якісного аналізу результатів, у тому числі методи математичної статистики»; ПРН 20. «Упроваджувати результати наукового пошуку в практичну діяльність». Необхідно відмітити, що забезпечення програмних результатів навчання за ОП «Соціальна робота» відбувається як за рахунок обов'язкових освітніх компонентів з урахуванням виробничої та переддипломної практики, що безпосередньо сприяє включенню у практичну професійну діяльність майбутніх фахівців із соціальної роботи, так і за рахунок дисциплін вільного вибору здобувачів за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, спрямованих на поглиблене формування професійних компетентностей (наприклад: ВК 1.2. ВДС 1.02 «Практикум із організації системи соціальної підтримки населення в ОТГ» безпосередньо спрямована на поглиблене формування СК 6. «Здатність до оцінки процесу і результату професійної діяльності та якості соціальних послуг») та СК 17. «Здатність здійснювати соціальне адміністрування та використовувати технології та організації громад». Загалом включені до ОП «Соціальна робота» освітні компоненти повною мірою дозволяють досягти поставлених цілей і програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

ОП «Соціальна робота» сфокусовано на «концепції, закономірності, принципи, поняття, що розкривають розвиток особистості, соціальної групи, громади, суспільства ... та формують професійну компетентність фахівця», що

відповідає розумінню предметної області СР, окресленому у: 1) СВО за спец-стю 231 Соціальна робота галузі знань 23 СР для другого (магістерського) рівня ВО (наказ МОН України від 24.04.2019 № 556; (<http://surl.li/fzpml>) – йдеться про теоретичний зміст, об'єкти вивчення (зокрема, соціальний добробут населення), цілі навчання; методи, методики та технології; 2) Глобальному визначенні соціальної роботи (2014): «Підкріплена теоріями соціальної роботи, соціальних і гуманітарних наук, а також місцевими знаннями практика і академічна дисципліна, спрямована на досягнення соціальних змін, соціальну згуртованість, активізацію та звільнення людей» (<http://surl.li/lrlxz>). Змістова складова ОК ОП фокусується на специфіці предметного поля: у процесі вивчення ОК 3. Сучасні стратегії надання соціальних послуг, ОК 5. Громадське здоров'я, ОК 6. Експертне оцінювання якості надання соціальних послуг, ОК 7. СР з особливими групами отримувачів послуг, ОК 8. Виробнича практика (стажерська), ВК 1.3. Менеджмент соціального та інклюзивного середовища та ін. здобувачі мають можливість набуття компетентностей, які дозволять впроваджувати у практичну діяльність сучасні стратегії надання соціальних послуг, розробляти й послуговуватися критеріями та методами оцінювання соціальних послуг, розробляти конкурентоспроможні соціальні проекти, спрямовані на підвищення якості життя людини/громади, на досягнення соціальних змін. ОК сприяють розкриттю та усвідомленню здобувачами механізмів втручання та дотримання цілей і цінностей сучасної СР тощо, пов'язаних з якістю надання соціальних послуг. Практична підготовка здобувачів охоплює дослідження, що проводяться з метою впровадження професійної діяльності, зокрема соціальних проектів, спрямованої на соціальний розвиток в Україні загалом, у т. ч. розвиток у сфері надання соціальних послуг різним категоріям населення. Усі ВК ОП спрямовано на забезпечення здобувачів компетентностями та досягнення ними програмних результатів навчання, які безпосередньо відповідають предметній області спеціальності, націленої, зокрема, на соціальний розвиток особи/громади, підвищення соціального добробуту населення, побудову сприятливого соціального простору, соціальний захист і надання допомоги вразливим групам населення, ефективність яких безпосередньо залежить від якісного впровадження соціально орієнтованої діяльності, сфокусованої на прогресивні соціальні зміни та підвищення якості надання соціальних послуг. Як обов'язкові, так і запропоновані вибіркові ОК ОП забезпечують формування компетентностей і ПРН, націлених на реалізацію цілей навчання, методів, методик і технологій, змісту предметної області спеціальності. Отже, зміст ОП «Соціальна робота» повною мірою відповідає предметній області спеціальності 231 Соціальна робота.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

У ЗВО право здобувачів на формування індивідуальної освітньої траєкторії забезпечується такими чинними документами: «Стратегія розвитку Київського столичного університету імені Бориса Грінченка на 2023 – 2027 роки» (<https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/documents/ksubg-strategy.pdf>; п. 6. Студентоцентризм); «Положення про порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін студентами Університету» (<https://cutt.ly/NUcUxOj>; п. 2.2); «Положення про організацію освітнього процесу в Київському університеті імені Бориса Грінченка» (<https://cutt.ly/kC2Rt7Q>; п. 7.2); «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Київського університету імені Бориса Грінченка» (<https://cutt.ly/XUCzQSW>). У ЗВО індивідуальна освітня траєкторія забезпечується такими процедурами: 1) участь здобувача у формуванні індивідуального навчального плану, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу» (п. 7.2); 2) можливість навчання одночасно за декількома освітніми програмами, зокрема в інших ЗВО; 3) вільний вибір здобувачем дисциплін з вибіркової компоненти ОП в обсязі, що становить не менше 25 % загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених ОП; 4) вільний вибір здобувачем теми кваліфікаційної магістерської роботи, згідно з науковими інтересами, й наукового керівника; 5) вільний вибір бази практики; 6) вільна участь здобувача у наукових заходах; 7) можливість академічної мобільності; 8) пропозиції здобувачів щодо запрошених спеціалістів на гостьові лекції; 9) можливість зарахування кредитів, отриманих у неформальній освіті; 10) отримання здобувачами консультацій від гарантів ОП, завідувачів випускових кафедр щодо формування й реалізації індивідуальної освітньої траєкторії. Виконання індивідуальних освітніх траєкторій фіксується в індивідуальних навчальних планах здобувачів. Вибіркові компоненти ОП становлять 27,2 % кредитів ЄКТС від загального обсягу (24,5 кредити ЄКТС із 90 (2019)); 26,7% (24 кредити ЄКТС із 90 (2023)). При виборі дисциплін здобувачі у 2019 р. мали такі можливості: 1) вибір вибіркового блоку 1, що містить взаємопов'язані компоненти: ВК 1.1. Технологія орг-ції та активізації громад; ВК 1.2. Практикум із орг-ції системи соц. підтримки населення в ОТГ; ВК 1.3. Менеджмент соц. та інклюзивного середовища; ВК 1.4. Соц. підприємництво; ВК 1.5. Міжвідомча та міждисциплінарна взаємодія суб'єктів СР; ВК 1.6. Виробнича практика (за вибором), вивчення яких сприяє поглибленню ФК зі сфери сучасної СР – 24,5 кредитів ЄКТС; 2) вибір з каталогу курсів (<https://elearning.kubg.edu.ua/local/gdo/catalog/>), вивчення яких сприяє набуттю додаткових загальн. і загально-професійн. компетентностей зі споріднен. спец-стей – 24,5 кредитів ЄКТС. Під час зустрічі здобувачі підтвердили факт реалізації усіх перелічених процедур, акцентуючи особливу увагу на власн. впливі на освітній процес (напр., при плануванні гостьових лекцій – йдеться про студентські пропозиції щодо тем лекцій і вибору лекторів).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка організовується відповідно до «Положення про організацію та проведення практики студентів Університету Грінченка» (<https://cutt.ly/JCdoBeF>). ОП і НП 2019 р. передбачено: 1) виробнича (стажерська) практика (обов'язкова ОП 1, 1 сем-р – 3 кредити, 2 сем-р – 7,5 кредитів, усього – 10,5 кредитів ЄКТС); 2) переддипломна практика (обов'язкова ОП 2, 3 семестр, 13,5 кредитів ЄКТС) та ВК 1.6 – виробнича практика (за

вибором) (3 семестр, 3 кредити ЄКТС). У 2023 р. відбувся перерозподіл кредитів через уточнення завдань практик та їхню синхронізацією із підготовкою кваліфікаційної роботи: 1) виробнича – 16,5 кредитів; 2) переддипломна – 6 кредитів. Практику здобувачі проходять, згідно з укладеними договорами, на базах: ГО «Українська асоціація оцінювання» (16.09.2021), Всеукраїнський громадський центр «Волонтер» (25.12.2015, 15.09.2021 № 12/І), КМЦСС (01.03.2021), Державна установа «Центр пробації» (23.03.2020, 25.01.2021), Київський молодіжний центр комунальна установа виконавчого органу Київської міської державної адміністрації (19.09.2020), Міжнародна благодійна організація «Партнерство «Кожній дитині» (12.11.2019) та ін. Станом на 2023/2024 н. р. укладено й реалізується 37 угод з базами практики (<https://drive.google.com/drive/folders/1os5IS1hiWU8e9hcQ-KPVEзухgZHXV7q3>). Виробничу й переддипломну практику спрямовано на набуття важливих для професійної діяльності компетентностей: 1) загальні (ЗК 8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), ЗК 9. Навички міжособистісної взаємодії, ЗК 10. Здатність працювати у команді); 2) спеціальні (СК 7. Здатність до професійної рефлексії, СК 8. Здатність до спільної діяльності та групової мотивації, фасилітації процесів прийняття групових рішень, СК 15. Здатність до розроблення, апробації та втілення соціальних проектів і технологій, СК 16. Здатність упроваджувати результати наукового пошуку в практичну діяльність). ВК 1.6. Виробнича практика (за вибором) сприяє набуттю СК 4. Здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління в системі СР, СК 7. Здатність до професійної рефлексії, СК 10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість задля вирішення соціальних проблем через упровадження соціальних інновацій. Виробнича практика дозволяє набутти досвід надання соціальних послуг. Переддипломна практика дозволяє підготувати емпіричну частину кваліфікаційної магістерської роботи, що підтвердили на зустрічах здобувачі й випускники. Набуттю практичних навичок сприяють практичні заняття (ОК 4. Дослідження актуальних соціальних проблем з практикумом сприяє набуттю «СК 3. «Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації»). Керівники від баз практики задоволені підготовкою здобувачів, що на зустрічі підтвердили директорка Міжнародної благодійної організації «Партнерство «Кожній дитині», директор КМЦСС. Високий рівень задоволеності практичною підготовкою виявили здобувачі й випускники.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Навчання за ОП спрямовано на набуття й вдосконалення здобувачами soft skills, чому сприяють впроваджені форми/методи навчання (метод проблемно-орієнтованого навчання, кейс-методи, фрум-театр, презентації, групова пошукова робота, дискусії, рольові ігри, гостьові лекції, система взаємооцінювання тощо), практична підготовка (виробнича та переддипломна практики), науково-дослідна робота (написання кваліфікаційних магістерських робіт). Здобувачі із захопленням відгукнулися й високо оцінили гостьові лекції, активно впроваджені науково-педагогічними працівниками кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи з урахуванням пропозицій здобувачів щодо спеціалістів, запрошених на них. Здобувачі та випускники зацентрували увагу на набутті під час навчання на ОП таких soft skills, як: праця у команді, міжособистісна взаємодія, тайм-менеджмент, організаторські здібності, ефективна комунікація, етика спілкування, самопрезентування. Набуттю зазначених соціальних навичок, за словами здобувачів і випускників, сприяють ОК ОП; окремий акцент було зроблено на потужній практичній підготовці, що безпосередньо зреалізувалася через відвідування й занурення у діяльність найрізноманітніших баз практик (центри соціальних служб, пенітенціарні заклади, ВБО (наприклад, ВБО «Український фонд «Благополуччя дітей»), МБО (наприклад, «Партнерство «Кожній дитині», зокрема, йдеться про участь здобувачів у проекті щодо визначення потреб громади, як наголосила директорка МБО), МБФ (наприклад, «Українська фундація громадського здоров'я»), ГО (наприклад, «Ла Страда-Україна») тощо. Здобувачі, які навчаються на даній ОП, задіяні у волонтерській діяльності та соціально-гуманітарній роботі, на чому, зокрема, зацентрувала увагу заступниця декана з науково-педагогічної та соціально-гуманітарної роботи (наприклад, йдеться про активну участь здобувачів у майстер-класі «Мотанка для ЗСУ»). Отже, організація викладання/навчання та зміст ОП «Соціальна робота» сприяють: 1) набуттю загальних і фахових компетентностей; 2) покращенню ПРН; 3) безпосередньому розширенню soft skills, що відповідає цілям ОП і ПРН, спрямованим на забезпечення академічної підготовки «висококваліфікованих фахівців у галузі соціальної роботи, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній діяльності...», що передбачає «подальшу фахову самоосвіту».

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Компаративний аналіз виявив чітку кореляцію між ОП й професійним стандартом «Фахівець із соціальної роботи», затв. наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 20.06.2020 № 1179, що свідчить про актуальність ОП і відповідність її змісту (програмних компетентностей і ПРН) викликам, ризикам і потребам сьогодення у сфері СР, оскільки сучасне суспільство потребує якісних соціальних послуг, ефективність отримання яких залежить від професіоналізму ФСР, «здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі», що передбачає служіння людині/громаді, спрямоване на підвищення соц. добробуту населення, зокрема через подолання/мінімізацію СЖО. Це стосується кваліфікаційних вимог, загальних і професійних компетентностей за трудовою дією або групою трудових дій, що входять до них, визначених у професійному стандарті: загальній компетентності З.Об. Здатність працювати в команді (Професійний стандарт) релевантна ЗК 10 ОП. Зміст ОП забезпечує формування означених у професійному стандарті професійних компетентностей за трудовою дією або групою трудових дій, що входять до них у магістрів: И. «Прогнозування та проектування заходів соц. підтримки, в т. ч. надання соціальних послуг, їх змісту та обсягу» (И1. «Здатність діагностувати, прогнозувати та проектувати соц. розвиток у певній адміністративно-територіальній одиниці/територіальній громаді» корелює з СК 3. «Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації») (ОК 4. Дослідження

актуальних соціальних проблем з практикумом); К. «Здійснення моніторингу надання соціальних послуг, оцінки їхньої якості та контролю за дотриманням державних стандартів надання послуг» (К2. «Здатність розробляти критерії та показники ефективності професійної діяльності, застосовувати їх в оцінюванні виконаної роботи, пропонувати рекомендації щодо забезпечення якості соціальних послуг та реалізації управлінських рішень» корелює з СК 6. «Здатність до оцінки процесу і результату професійної діяльності та якості соціальних послуг») (ОК 6. Експертне оцінювання якості надання соціальних послуг); Л. «Організація спільної діяльності фахівців різних галузей і непрофесіоналів, здійснення їхньої підготовки до виконання завдань СР, ініціювання командування та координація командної роботи» (Л2. «Здатність організувати спільну діяльність, ініціювати командування, сприяти згуртуванню та груповій мотивації, фасилітувати процеси прийняття групових рішень» корелює з СК 8. «Здатність до спільної діяльності та групової мотивації, фасилітації процесів прийняття групових рішень») (ОК 8. Виробнича практика); М. «Підготовка пропозицій щодо розвитку соц. послуг у адміністративно-територіальній одиниці/територіальній громаді, участь у розробленні соціально-економічного розвитку громади в межах повноважень (ОК 3. Сучасні стратегії надання соц. послуг). Загалом зміст ОП спрямований на формування у магістрів компетентностей, необхідних для виконання фахових завдань.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою) ЗВО використовує студентоцентризований підхід, реалізацію якого регламентовано «Положенням про організацію освітнього процесу в Київському університеті імені Бориса Грінченка» (<https://cutt.ly/kC2Rt7Q>), згідно з яким у навчальному навантаженні чітко визначається час, необхідний здобувачам для завершення всіх видів навчальної діяльності, що безпосередньо спрямовано на досягнення очікуваних ПРН. Так, навантаження здобувачів за другим (магістерським) рівнем вищої освіти вимірюється у кредитах ЄКТС та становить усього 90 кредитів ЄКТС на весь період навчання (1 рік 4 місяці) (60 кредитів ЄКТС / навчальний рік). Кількість встановлених для ОК кредитів перераховується у години, які розподіляються на контактні години та години, відведені на самостійну роботу. Кількість контактних годин на 1 кредит ЄКТС для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зазвичай становить 8 годин. Решта часу відводиться на самостійну роботу. Максимальне тижневе аудиторне навантаження не перевищує для здобувачів за другим (магістерським) рівнем вищої освіти нормативні 18 годин, складаючи 13 годин. Загалом навантаження охоплює навчальні заняття (лекції, практичні, семінарські, лабораторні, консультації), самостійну роботу та проходження контрольних заходів, на які розподіляються кредити, відведені на вивчення ОК. Із загального обсягу годин самостійної роботи, запланованих на вивчення ОК, виділяється 30 годин для підготовки та складання екзамену. Тривалість екзаменаційної сесії, як правило, визначається, з розрахунку: три дні на один екзамен. Обсяг ОП «Соціальна робота» та окремих її освітніх компонентів відповідає фактичному навантаженню здобувачів, що сприяє виконанню ними різноманітних завдань, у т. ч. й самостійної роботи. Оцінка реального обсягу часу, необхідного для виконання завдань самостійної роботи, обговорюється у фокус-групах здобувачів через усні й письмові опитування (<https://cutt.ly/fCdafmT>), результати яких узагальнюються та обговорюються на засіданнях кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи. Як свідчать результати опитування здобувачів щодо фактичного навантаження, співвідношення аудиторної та самостійної роботи, теорії та практики є збалансованим (<https://bit.ly/48Of8ID>). Слід зазначити, що, зі слів здобувачів і випускників, фактичне навантаження є реалістичним, що підтверджує наявність умов як для належного опанування здобувачем конкретної освітньої компоненти, так і для соціально орієнтованої діяльності (наприклад, волонтерство), що загалом сприяє особистісному й професійному розвитку здобувача, не обмеженого у реалізації індивідуальної траєкторії навчання.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За ОП «Соціальна робота» підготовка здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за дуальною формою освіти не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Заслужують на увагу такі здобутки під час реалізації ОП «Соціальна робота» за спеціальністю 231 Соціальна робота за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у Київському університеті імені Бориса Грінченка: 1) комплексна теоретико-практична підготовка здобувачів на ОП «Соціальна робота», яка ґрунтується на проблемно-практико-орієнтованому підході, сприяє становленню їх конкурентоспроможними професіоналами, здатними протистояти актуальним викликам сучасності через соціально орієнтовану діяльність, яка, зі свого боку, сприяє їхньому особистісному та професійному розвитку; 2) яскраво виражена індивідуальна освітня траєкторія здобувачів, які беруть активну участь як в освітньому процесі (наприклад, гостьові лекції), так і у волонтерській та соціально-

гуманітарній діяльності (майстер-клас «Мотанка для ЗСУ»), а також і у розробці й впровадженні соціальних проєктів (наприклад, участь у проєкті щодо визначення потреб громади (МБО «Партнерство «Кожній дитині»), втілюючи свої напрацювання у соціальні реалії існування людини, громади суспільства; 3) потужна безперервна практична підготовка здобувачів протягом усього навчання спрямована на набуття практичного досвіду з надання соціальних послуг, проведення емпіричних досліджень і впровадження їхніх результатів у соціальну дійсність; 4) наявна чітка кореляція ОП і професійного стандарту «Фахівець із соціальної роботи», що свідчить про актуальність ОП та відповідність її змісту (програмних компетентностей і ПРН) викликам, ризикам і потребам сьогодення у сфері соціальної роботи, що, зокрема, доводить професійна діяльність випускників ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабких сторін і недоліків не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Враховуючи сильні сторони та відсутність слабких сторін ОП «Соціальна робота» за Критерієм 2, вважаємо, що рівень відповідності даному Критерію – «А», оскільки ОП вирізняється комплексністю, логікою, структурованістю, систематизованістю, проблемно-практичною орієнтованістю, завдяки чому досягаються цілі та програмні результати навчання, спрямовані на служіння людині, громаді й суспільству. Здобувачі, навчаючись на ОП, повною мірою зреалізують індивідуальну освітню траєкторію, набувають потужної практичної підготовки та soft skills, що і відповідає цілям ОП й ПРН, і сприяє їхньому гармонійному розвитку, що, зокрема, передбачає формування особистісної та соціальної відповідальності. Отже, ОП «Соціальна робота» не тільки відповідає нормативним вимогам до її реалізації, але й означена оригінальною рисою – соціально орієнтована діяльність здобувачів (наприклад, волонтерство), що загалом сприяє їхньому особистісному й професійному розвитку. Зреалізація здобувачів як креативних особистостей, свідомих особистісної та соціальної відповідальності, та обізнаних і конкурентоспроможних фахівців із соціальної роботи, на чому зацентрували увагу здобувачі та випускники, вже під час навчання на ОП у Київському університеті імені Бориса Грінченка є взірцевою.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Інформація про правила прийому на навчання та вимоги до вступників на ОП «Соціальна робота» містяться на офіційному веб-сайті Київського університету імені Бориса Грінченка – <https://kubg.edu.ua/informatsiya/vstupnikam/pravya-pryiomu/465-pravya-pryiomu-dlia-2023-roku.html>. Крім того, в Електронному кампусі наявна рубрика «Вступникам», де розміщено інформацію про вступ, зокрема до магістратури, у повному об'ємі. Зазначені Правила розроблено відповідно до Умов прийому МОН України та затверджено в установленому порядку. Правила прийому є чіткі та зрозумілі, не містять дискримінаційних положень та обмежень до доступу на навчання за ОП «Соціальна робота» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання за ОП «Соціальна робота» враховують її особливості та мету – «забезпечити академічну підготовку висококваліфікованих фахівців у галузі соціальної роботи, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній діяльності, що забезпечують професійність та конкурентоздатність. Проводити самостійні наукові дослідження та здійснювати науково-практичну діяльність, зорієнтованих на подальшу фахову самоосвіту». Ефективний результат досягнення зазначеної мети передбачає наявність у здобувача сформованої системи загальних, спеціальних компетентностей та здобутих ПРН у процесі навчання за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 231 Соціальна робота або інших спеціальностей (у випадку перехресного вступу до магістратури). Вступ на ОП здійснюється, згідно з «Правилами прийому на навчання» на конкурсній основі за відповідними джерелами фінансування та у межах ліцензованого обсягу за спеціальністю 231 Соціальна робота за результатами Єдиного вступного іспиту з іноземної мови (ЄВІ) та

фахового вступного випробування, Програма якого (<http://surl.li/kgzov>) дозволяє перевірити рівень сформованості компетентностей та програмних результатів навчання, необхідних для здобуття вищої освіти на другому (магістерському) рівні за спеціальністю 231 Соціальна робота. Зазначена Програма обговорюється й затверджується на засіданні кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи. Під час вступної кампанії 2022 р. та 2023 р. обов'язковим було й додавання Мотиваційного листа. Складання фахового вступного випробування дозволяє визначити рівень підготовки вступників у сфері соціальної роботи. Формою проведення фахового вступного випробування є комп'ютерне тестування. Для вступників з інших спеціальностей кафедрою соціальної педагогіки та соціальної роботи розроблено ЕНК з основ соціальної роботи, що дозволяє їм підготуватися до складання фахового вступного випробування (<http://surl.li/kgzpl>).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), регулюються такими чинними документами, як: «Правила прийому на навчання» (<http://surl.li/kasuc>), «Положення про організацію освітнього процесу в Київському університеті імені Бориса Грінченка» (<https://cutt.ly/kC2Rt7Q>), «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Київського університету імені Бориса Грінченка» (<https://cutt.ly/XUcZQSW>), «Положення про порядок перезарахування навчальних дисциплін (модулів) та визначення академічної різниці» (<https://cutt.ly/TzUJpr6>). Зазначеними документами, розміщеними на сайті Київського університету імені Бориса Грінченка, передбачено, що у межах навчального плану ОП можуть визнаватися результати навчання з однієї або декількох навчальних дисциплін (зараховуватися кредити ЄКТС), отримані здобувачем в інших ЗВО, як українських, так і закордонних (зокрема, навчання за програмами академічної мобільності). У «Положенні про організацію освітнього процесу в Київському університеті імені Бориса Грінченка» (<https://cutt.ly/kC2Rt7Q>) встановлено максимально дозволений обсяг академічної різниці при поновленні, переведенні або зарахуванні на старші курси (п. 11.1). Рішення про зарахування кредитів і результатів навчання приймається деканом факультету на підставі рекомендацій завідувача випускової кафедри, що ґрунтуються з огляду на наявність відповідних документів про здобуту освіту (наприклад, академічна довідка), витягу з навчальної картки у разі одночасного навчання за декількома програмами, згідно з п. 3 «Положення про порядок перезарахування навчальних дисциплін (модулів) та визначення академічної різниці» (<https://cutt.ly/TzUJpr6>). За час реалізації ОП «Соціальна робота» фактів визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, не було, хоча при цьому наявні договори про організацію академічних обмінів, укладені з іншими ЗВО та міжнародними організаціями, зокрема: Договір про міжнародне співробітництво між американською Міжнародною культурно-освітньою Асоціацією та Київським університетом імені Бориса Грінченка від 31.03.2021 р. (п. 2.7.1) тощо (https://drive.google.com/file/d/1AdxttJb4UxWYC9g89GonA2dsBTH_KwG/view?usp=sharing_eip_m&ts=61c3427c). Загалом чинні Правила, Положення та процедури є чіткі, зрозумілі, доступні, а процес їх дотримання є послідовний. Здобувачі обізнані про наявність можливості перезарахування результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, у ЗВО регламентовано «Положення про порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін студентами Університету Грінченка» (<https://cutt.ly/9jxdZ2X>). Доступність документів щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, забезпечується їх оприлюдненням на офіційному веб-сайті Університету, сторінці кафедри (<http://surl.li/amklx>). Важливо зазначити, що при вивченні дисциплін вільного вибору здобувачу освіти можуть зараховуватися кредити і результати навчання, які він отримав на відкритих навчальних онлайн курсах (Prometheus, EdEra, Coursera, edX), підтвердженням чого слугує наявність відповідних сертифікатів. Розгляд даного питання починається після подання здобувачем до навчальної частини заяви та документів, що підтверджують факт навчання, внаслідок якого було отримано певні результати. Перезарахування відбувається за умови відповідності змісту онлайн курсів фаховому спрямуванню. Обсяг онлайн курсів має відповідати обсягу відповідної вибіркової навчальної дисципліни ОП. Рішення про перезарахування кредитів і результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, приймається випусковою кафедрою. За бажанням здобувача, додатково опановані дисципліни (модулі) можуть бути включені до його індивідуального навчального плану. На ОП «Соціальна робота» фактів визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, не було. Однак при цьому важливо зазначити, що НПП, які викладають на ОП, впроваджують елементи неформальної освіти у межах самостійної роботи здобувачів. Цей факт безпосередньо підтвердили на зустрічах: 1) НПП, у т. ч. завідувачка і гарант; 2) здобувач, яким, як результат виконання самостійної роботи з ВК 1.2. «Практикум із організації системи соціальної підтримки населення в ОТГ» та ВК 1.4. «Соціальне підприємництво», було зараховано сертифікати за успішне проходження курсу «СМС – Система Менеджменту Ситуацій» (платформа Prometheus) загальною кількістю 30 годин (1 кредит ЄКТС); 3) випусники (так, випусниця зауважила, що проходила онлайн курс на платформі Prometheus з ВК 1.4. «Соціальне підприємництво», при цьому важливо зазначити, що саме проходження цього онлайн курсу було

обов'язковим, коли вона щойно працевлаштувалася; при цьому наявність знань і сертифікату приємно здивувала роботодавця). Здобувачі та випускники на відповідних зустрічах зацентрували на тому, що вони максимально задоволені зазначеною можливістю. Отже, здобувачі за другим (магістерським) рівнем вищої освіти мають можливість отримання неформальної освіти, результати навчання за якою визнаються НПП, що, зокрема, сприяє реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Заслужують на увагу такі здобутки під час реалізації ОП «Соціальна робота» за спеціальністю 231 Соціальна робота за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у Київському університеті імені Бориса Грінченка: 1) кафедрою соціальної педагогіки та соціальної роботи розроблено ЕНК з основ соціальної роботи, що дозволяє підготуватися до складання фахового вступного випробування вступникам з інших спеціальностей; 2) впровадження елементів неформальної освіти у межах самостійної роботи здобувачів, що, зокрема, сприяє реалізації їхньої індивідуальної освітньої траєкторії, на чому зацентрували увагу НПП, здобувачі й випускники (так, здобувачам як результат виконання самостійної роботи з ВК 1.2. «Практикум із організації системи соціальної підтримки населення в ОТГ» та ВК 1.4. «Соціальне підприємництво» було зараховано сертифікати за успішне проходження курсу «СМС – Система Менеджменту Ситуацій» (платформа Prometheus) загальною кількістю 30 годин (1 кредит ЄКТС); у свою чергу, випускниця зауважила, що проходила онлайн курс на платформі Prometheus з ВК 1.4. «Соціальне підприємництво», – важливо, що проходження саме цього онлайн курсу було обов'язковим одразу після її працевлаштування, а наявність не тільки сертифіката, але й знань приємно здивувала роботодавця).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабких сторін і недоліків не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Враховуючи сильні сторони та відсутність слабких сторін ОП «Соціальна робота» за Критерієм 3, вважаємо, що рівень відповідності даному Критерію – «А», оскільки у Процедурі вступу максимально враховано особливості самої ОП, що відображено у змісті Програми фахового вступного випробування та ЕНК з основ соціальної роботи, розробленого кафедрою для вступників з інших спеціальностей; чинними є договори про організацію академічних обмінів, у т. ч. міжнародного рівня; НПП кафедри впроваджують елементи неформальної освіти у межах самостійної роботи здобувачів, що сприяє реалізації їхньої індивідуальної освітньої траєкторії. Так, випускниця зацентрувала увагу на значущості неформальної освіти, зокрема у вигляді проходження онлайн курсів на різних платформах, зокрема Prometheus, оскільки йдеться про одну з важливих вимог роботодавців: фахівець має бути обізнаним з новітніх технологій і методів соціальної роботи й спрямованим на розвиток і саморозвиток/самовдосконалення, підвищення кваліфікації, зокрема й завдяки онлайн курсам з актуальних питань сучасної соціальної роботи. Зокрема, цьому напрямку навчання/викладання на ОП надається пріоритет. Отже, доступ до ОП «Соціальна робота» та визнання результатів навчання не лише відповідають нормативним вимогам до реалізації даної ОП, але й вирізняються значними перевагами, що виявляються у сприянні ЗВО особистісному та професійному розвитку здобувачів, здатних після отримання освіти на ОП служити людині та громаді.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в КУБГ (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_10/nakaz_817_15.12.17.pdf) основними формами навчання є навчальні заняття (лекція, лабораторне, практичне, семінарське заняття, індивідуальне заняття, консультація), самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи. Дистанційне навчання відбувається за допомогою онлайн-платформ Moodle, Zoom, GoogleMeet. Для взаємодії учасників освітнього процесу

активно використовуються такі засоби зв'язку, як: корпоративна пошта, Viber, Telegram. Унікальною є система «Цифровий кампус», що створена КУБГ та акумулює всю необхідну інформацію (електронні навчальні курси до дисциплін, персональні кабінети студента та викладача, журнал оцінок, каталог вибіркового дисциплін тощо) для ефективної організації освітнього процесу в синхронному та асинхронному форматах. На основі здійсненого аналізу відомостей про самооцінювання ОП, зокрема таблиці 3, РНП дисциплін, зустрічей із фокус-групами (НПП, академічний персонал, здобувачі, випускники) виявлено, що досягнення програмних результатів навчання та відповідність вимогам студентоцентрованого підходу відбувається завдяки використанню різноманітних форм і методів навчання, серед яких домінують такі: проблемного викладу навчального матеріалу, дослідницькі, пошукові, інтерактивні (дискусія, мозковий штурм, навчальний проєкт, кейс метод, рольові ігри та ін.). Позитивною практикою є застосування на ОП інноваційних форм і методів навчання. Так, під час викладання дисциплін «Управління соціальними проєктами та програмами», «Соціальні моделі соціальної роботи з різними групами» використовуються проблемно-орієнтоване навчання, пошукова робота в малих групах, ділові ігри, проблемно-пошукові індивідуальні та групові завдання, рішення проблеми методом написання проєкту, що ефективно впливають на формування у здобувачів умінь аналізувати та синтезувати інформацію задля розв'язання професійних завдань у соціальній сфері, обирати стратегії надання соціальних послуг та проведення професійних втручань відповідно до потреб різних груп отримувачів тощо. Принцип академічної свободи здобувачів реалізується завдяки можливості обрання баз практик, тем кваліфікаційних робіт, індивідуальних навчально-дослідних завдань. На сайті КУБГ розміщено каталог вибіркового дисциплін (<https://elearning.kubg.edu.ua/local/gdo/catalog/>), серед яких здобувачі відповідно до професійних і особистих інтересів мають право обирати для вивчення освітні компоненти. Під час зустрічі з НПП, здобувачами та випускниками ОП «Соціальна робота» ЕГ переконалася, що учасники освітнього процесу мають свободу у виборі форм і методів навчання та викладання.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти ОП «Соціальна робота» мають змогу отримувати інформацію про цілі та зміст ОП, освітні компоненти, організацію освітнього процесу, процедуру та критерії оцінювання навчальних досягнень на сайті КУБГ (<https://kubg.edu.ua/informatsiya/vstupnikam/napryami-pidgotovki/magistr.html>); на сторінці кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи (<https://fprsso.kubg.edu.ua/struktura/kafedry-fakultetu/kafedra-sotsialnoi-pedahohiky-ta-sotsialnoi-roboty/osvitni-prohramy/druhi-mahisterskyi-riven/2646-231-00-01-sotsialna-robota-2.html>). Усі РНП дисциплін розміщено на сторінці випускової кафедри (<https://fprsso.kubg.edu.ua/struktura/kafedry-fakultetu/kafedra-sotsialnoi-pedahohiky-ta-sotsialnoi-roboty/osvitni-prohramy/druhi-mahisterskyi-riven/2646-231-00-01-sotsialna-robota-2.html>) та в інституційному репозиторії (<https://elibrary.kubg.edu.ua/>), у відповідних ЕНК. На сторінці факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти (<https://fprsso.kubg.edu.ua/>) представлено розклади навчальних занять. Навчальні матеріали до ОК, розміщено на платформі Moodle, до якої здобувачі ОП «Соціальна робота» мають доступ за персональним логіном і паролем. Кожний ОК представлений у вигляді електронного навчального курсу (ЕНК) (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_7/nakaz_318_08.05.2019.pdf), що містить електронні конспекти лекцій, мультимедійні презентації лекцій, аудіо та відео матеріали, методичні рекомендації, завдання, тести тощо, що було продемонстровано завідувачкою науково-дослідної лабораторії цифровізації освіти у процесі огляду матеріально-технічної бази. Під час зустрічей зі здобувачами ЕГ переконалася у високому рівні їхньої поінформованості з різних питань освітнього процесу.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Зорієнтованість ОП, її цілі та результати навчання спрямовані на поєднання навчання і досліджень. Дослідницький компонент у межах забезпечення ОП реалізується завдяки ОК3 (ОП 2019), ОК3, ОК4 (ОП 2023).. Так, під час їх опанування здобувачі оволодівають методами наукового пізнання, у них формується досвід самостійного наукового пошуку. Цьому, зокрема, сприяють відповідні науково-дослідні завдання, наприклад: написання наукових текстів (ОК 3 «Методологія досліджень проблем соціальної роботи»), розроблення дизайну дослідження, визначення і застосування інструментарію проведення експерименту (ОК 4 «Практикум з кількісних та якісних досліджень в соціальній роботі»). Здобувачі активно залучаються до участі у різного рівня наукових заходах. Цей факт був підтверджений під час зустрічі з представниками Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Університету та студентського самоврядування. Магістранти, які навчаються на ОП «Соціальна робота», мають можливість опублікувати результати наукових досліджень у одному з наукових видань КУБГ (<https://kubg.edu.ua/informatsiya/naukovtsyam/fakhovi-vidannya/71-struktura/pidrozdzili/ndl-osvitologiyi/316-ogoloshennja.html>). Задля обговорення актуальних соціальних проблем при кафедрі соціальної педагогіки та соціальної роботи функціонує наукова студія «Соціальний експериментаріум». Інформація про участь здобувачів у наукових заходах і конкурсах відображається на сторінці кафедри «Публікації студентів ОП Соціальна робота» (https://docs.google.com/document/d/1T-zgglZUS8cJCaQfnvb3fs2XScHYIYw71ynwnXex_aU/edit). Отже, на ОП забезпечено поєднання процесу навчання із науковими дослідженнями здобувачів.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

За даними учасників фокус-груп (гарант, науково-педагогічні працівники) оновлення змісту освіти відбувається на основі вивчення наукових досягнень і сучасних практик українських (Київського національного університету імені Тараса Шевченка; Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка) та зарубіжних закладів вищої освіти (Institute of the Republic of Slovenia for Vocational Education and Training (Словенія), University of Tübingen (Німеччина). Питання оновлення змісту освіти є предметом обговорення у межах наукової теми кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи «Соціалізація вразливих груп населення в контексті розвитку територіальних громад в Україні». ЕГ пересвідчилася, що розроблення РНП дисциплін відбувається відповідно до Методичних рекомендацій (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_10/nakaz_359_25.05.2018.pdf). РНП дисциплін містять джерела, видані упродовж останніх років. Під час огляду матеріально-технічної бази було повідомлено, що КУБГ у 2022 р. відмовився від використання друкованих та електронних джерел російською мовою.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Права НПП та здобувачів на академічну мобільність регулюється Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу КУБГ (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_12/polozh_481_21.09.2022.pdf). Задля забезпечення ефективної міжнародної діяльності, обміну інтелектуальними ресурсами, розвитку академічної мобільності в КУБГ функціонує Науково-дослідна лабораторія інтернаціоналізації вищої освіти (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_12/protokol_13_17.12.2015_prohrama_ndlivo_2016-2020.pdf). Для здобувачів спеціальності 231 Соціальна робота та НПП діє програма академічної мобільності Erasmus+ в Університеті Острава (Чехія) (<https://fpsrso.kubg.edu.ua/struktura/kafedry-fakultetu/kafedra-sotsialnoi-pedahohiky-ta-sotsialnoi-roboty/podii/3225-prezentatsiia-mozhlyvosti-akademichnoi-mobilnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-v-mezhakh-prohramy-erazmus-25102021.html>). Упродовж 2020 – 2023 рр. НПП, які залучені до викладання на ОП «Соціальна робота», пройшли міжнародні стажування у закладах вищої освіти США, Чехії, Польщі (<https://fpsrso.kubg.edu.ua/struktura/kafedry-fakultetu/kafedra-sotsialnoi-pedahohiky-ta-sotsialnoi-roboty/navchalno-metodychna-robota/3918-akademichna-mobilnist-ta-mizhnarodna-diialnist.html>). У звіті про самооцінювання ОП зазначено, що у 2023 р. здобувачка ОП пройшла міжнародне стажування в університеті Ка Фоскарі (Венеція, Італія). Водночас під час зустрічей з різними фокус-групами (здобувачами, випускниками ОП, представниками Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Університету та студентського самоврядування, допоміжним персоналом) учасники не могли назвати конкретні приклади академічної мобільності на ОП. Результати опитування здобувачів, проведені в 2022 р., 2023 р. засвідчили, що вони отримують інформацію про академічну мобільність від НПП, із сайту КУБГ та інших джерел. У 2023 р. 1 здобувач зазначив, що не знає про подібні можливості. Жоден зі здобувачів не брав участь у конкурсах академічної мобільності. Причинами цього респонденти називали брак часу, надмірну зайнятість на роботі, необізнаність (https://fpsrso.kubg.edu.ua/images/2023-2024/KSPSR/OP/%D0%A0%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B8_%D0%BE%D0%BF%D0%B8%D1%82%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%B7%D0%B4%D0%BE%D0%B1%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%87%D1%96%D0%B2_%D0%A1%D0%A0_2021-2022_%D0%BD.pdf); https://fpsrso.kubg.edu.ua/images/2023-2024/KSPSR/OP/%D0%A0%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B8_%D0%BE%D0%BF%D0%B8%D1%82%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%B7%D0%B4%D0%BE%D0%B1%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%87%D1%96%D0%B2_%D0%A1%D0%A0_2022-2023_%D0%BD.pdf).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

До сильних сторін ОП слід віднести: – застосування інноваційних форм і методів навчання (проблемно-орієнтоване навчання, пошукова робота у малих групах, ділові ігри, проблемно-пошукові індивідуальні та групові завдання, рішення проблеми методом написання проекту), що сприяють досягненню цілей і програмних результатів навчання, формуванню у здобувачів умінь розв'язувати професійні завдання у соціальній сфері; – використання різних платформ та засобів зв'язку (Moodle, Zoom, Google Meet, корпоративна пошта, Viber, Telegram), зокрема створеної КУБГ унікальної системи «Цифровий кампус» для організації дистанційного навчання у синхронному та асинхронному форматах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

До слабких сторін віднесено таке: недостатня поінформованість здобувачів про програми міжнародної академічної мобільності, можливості грантових проектів тощо. Рекомендовано: протягом поточного навчального року

активізувати роботу в напрямі інформування та залучення здобувачів до програм міжнародної академічної мобільності, участі у грантових проєктах.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Використання широкого спектру форм і методів навчання сприяє досягненню цілей та ПРН. Здобувачам освіти вчасно надається інформація щодо цілей, змісту освіти, ПРН, порядку та критеріїв оцінювання. Відбувається поєднання навчання та викладання на ОП, систематичне оновлення змісту ОК. Водночас простежується недостатня обізнаність здобувачів про програми міжнародної академічної мобільності, можливості участі у грантових проєктах тощо. Однак зазначені недоліки не є суттєвими та можуть бути виправлені у процесі оновлення ОП.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Питання організації та проведення контрольних заходів визначаються у Положенні про організацію освітнього процесу в КУБГ (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_10/nakaz_817_15.12.17.pdf) та регламентуються наказом «Про введення в дію уніфікованої Системи оцінювання навчальних досягнень студентів Університету» (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_10/nakaz_38_16.02.2009.pdf). Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів конкретизовано у РНП дисциплін, оприлюднених на сторінці кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи (<https://fpsrso.kubg.edu.ua/struktura/kafedry-fakultetu/kafedra-sotsialnoi-pedahohiky-ta-sotsialnoi-roboty/osvitni-prohramy/druhyi-mahisterskyi-riven/2646-231-00-01-sotsialna-robota-2.html>) та в інституційному репозиторії (<https://elibrary.kubg.edu.ua/>). Їх аналіз засвідчив, що в освітньому процесі використовуються переважно поточний (усне опитування, виступи з доповідями, письмовий контроль, тестування, виконання індивідуальної роботи, захист проєкту, вирішення кейсів, презентація, самоконтроль тощо) та підсумковий контроль (заліки, іспити), які дозволяють встановити досягнення результатів навчання за конкретними ОК. У РНП дисциплін чітко визначено кількість балів, що можуть отримати здобувачі під час опанування навчальної дисципліни; розподіл балів за різними видами діяльності є збалансованим. Водночас, на думку ЕГ, у РНП дисциплін варто чітко визначити форми контрольних заходів та оцінювання, за допомогою яких можна діагностувати сформованість кожного ПРН. На зустрічі зі здобувачами було з'ясовано, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання повідомляються викладачами на першому навчальному занятті, відображаються на університетській платформі Moodle. Вони є чіткими та зрозумілими для них. Поточний контроль здійснюється під час навчальних занять, підсумковий контроль відбувається у формі заліку або екзамену. Установлено, що в КУБГ проводиться опитування здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти ОП «Соціальна робота» (<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScoSAErRqusKqhza3n43Fln6Q19J7JGH6lIngR7gbRsBxcqAw/viewform>). Проте анкета не містить питань щодо контрольних заходів та критеріїв оцінювання знань. Водночас ЕГ рекомендує розробити окрему анкету для здобувачів задля отримання вичерпної інформації щодо питань організації та проведення контрольних заходів, а також критеріїв оцінювання.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти України за спеціальністю 231 Соціальна робота для другого (магістерського) рівня вищої освіти, в межах якої впроваджена ОП «Соціальна робота», затверджений наказом МОН України № 556 від 24.04.2019 р. (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/05/06/231-sotsialna-robota-magistr.pdf>). Відповідно до стандарту в розділі з ОП формою атестації здобувачів визначено публічний захист кваліфікаційної роботи, яка передбачає самостійне розв'язання складної задачі або комплексної проблеми у сфері соціальної роботи та не повинна містити академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації. Основні вимоги до підготовки та захисту кваліфікаційної роботи відображено у «Методичних рекомендаціях до написання та оформлення кваліфікаційних робіт здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 231 Соціальна робота» (<https://fpsrso.kubg.edu.ua/images/2023-2024/KSPSR>). Згідно з означеним стандартом та ОП, кваліфікаційні роботи мають бути розміщені на офіційному сайті або в репозитарії ЗВО. ЕГ

констатує, що ця вимога дотримана: кваліфікаційні роботи розміщуються в рубриці «Е-середовище» у розділі «База випускових робіт» (<https://studbase.kubg.edu.ua/user/login>).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Інформування здобувачів про контрольні заходи відбувається науково-педагогічними працівниками. На сторінці кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи (<https://fprsso.kubg.edu.ua/struktura/kafedry-fakultetu/kafedra-sotsialnoi-pedahohiky-ta-sotsialnoi-roboty/osvitni-prohramy/druhi-mahisterskyi-riven/2646-231-00-01-sotsialna-robotat-2.html>) та в інституційному репозиторії (<https://elibrary.kubg.edu.ua/>) оприлюднено РНП дисциплін, де зазначено форми контрольних заходів. Відповідна інформація представлена і на платформі Moodle. На зустрічі зі здобувачами було підтверджено, що правила проведення контрольних заходів є доступними, чіткими і зрозумілими для них. З метою забезпечення об'єктивності оцінювання навчальних досягнень здобувачів екзамену проводяться у письмовій формі (під час офлайн навчання) з шифруванням робіт або у формі тестових завдань у електронному форматі з автоматичною перевіркою. Відтак унеможливаються прояви упередженості та необ'єктивності екзаменаторів. За даними учасників фокус-груп (здобувачів, випускників, адміністративного персоналу) конфлікту інтересів або порушення процедур проведення контрольних заходів на ОП не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності в КУБГ регламентуються низкою документів: Стратегією розвитку Університету (<http://kubg.edu.ua/resursi/dokumenti.html>), Кодексом корпоративної культури Університету Грінченка (<http://kubg.edu.ua/resursi/dokumenti.html>), Положенням про організацію освітнього процесу в КУБГ (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_10/nakaz_817_15.12.17.pdf), Положенням про академічну доброчесність ьнауково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників та здобувачів ВО КУБГ (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_2/nakaz_898_26.12.2019.pdf). Інформацію про політику, стандарти, процедури дотримання академічної доброчесності та актуальні події розміщено на сторінці кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи у вкладці «Навчально-методична робота». На початку навчання/роботи здобувачами й НПП підписується Декларація про академічну доброчесність науково-педагогічн., науков., пед. працівників і студентів, аспірантів, докторантів ЗВО (<https://kubg.edu.ua/prouniversitet/vizytivka/korporatyvna-kultura-universytetu/4299-deklaratsiia-pro-akadem-dobrochesnist.html>). Обізнаність і факт підписання Декларації підтверджено на зустрічі з НПП і здобувачами. Для проведення контролн. заходів аудиторії обладнані відеокамерами, що унеможливує списування. Популяризація принципів академ. доброчесності серед здобувачів ОП відбувається через їх інформування НПП і науков. керівниками КР. У КУБГ діє Школа академічної доброчесності (<https://kubg.edu.ua/informatsiya/naukovtsyam/naukove-tovarystvo-studentiv-aspirantiv-doktorantiv-i-molodykh-vchenykh/shkola-akademichnoi-dobrochesnosti/417-pro-proiekt/6435-shkola-akademichnoi-dobrochesnosti-kyivskoho-universytetu-imeni-borysa-hrinchenka.html>), яка поширює відповідні цінності через проведення онлайн-семінарів, вебінарів, освітніх воркшопів тощо (<https://kubg.edu.ua/informatsiya/naukovtsyam/naukove-tovarystvo-studentiv-aspirantiv-doktorantiv-i-molodykh-vchenykh/podii.html>). Перевірка рукописів наукових праць здобувачів і НПП на наявність текстових запозичень здійснюється безкоштовно за допомогою програм Unicheck та Strike Plagiarism, що було підтверджено на зустрічах з адміністрацією ЗВО, представниками допоміжних структурних підрозділів, при огляді матеріально-техніч. бази. Зав. науково-дослідної лабораторії цифровізації освіти було продемонстровано процедуру проходження перевірки КР на наявність текстових запозичень і протоколи перевірки окремих КР, що підтверджують високий рівень їх унікальності. При виявленні порушення академічн. доброчесності передбачено такі види відповідальності здобувачів: попередження, повторне проходження контролю, повторне проходження навчальної дисципліни, відрахування з ЗВО, відмова у призначенні академічної стипендії (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_2/nakaz_898_26.12.2019.pdf). За даними гаранта, на ОП таких випадків не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

До сильних сторін за Критерієм 5 слід віднести політику академічної доброчесності, що реалізується у КУБГ. Дотримання принципів і правил академічної доброчесності є одним із засадничих підходів до організації освітнього

процесу та наскрізним в усіх видах діяльності. Висвітлення та популяризація академічної доброчесності серед усіх учасників освітнього процесу відбувається завдяки нормативним документам КУБГ; інформації, що розміщується на загальноуніверситетських, факультетських та кафедральних веб-сторінках; підписанню Декларації про академічну доброчесність усіма учасниками освітнього процесу; діяльності Школи академічної доброчесності; перевірки наукових праць здобувачів та НПП на наявність текстових запозичень за допомогою програм Unicheck та Strike Plagiarism; розміщенню кваліфікаційних робіт здобувачів у системі «Е-середовище» (розділ «База випускових робіт»).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

До слабких сторін слід віднести: відсутність у РНП дисциплін чітко визначених форм контрольних заходів та оцінювання, за допомогою яких можна діагностувати сформованість кожного ПРН; відсутність опитування здобувачів щодо питань організації та проведення контрольних заходів, а також критеріїв оцінювання. Рекомендовано: протягом 2-го семестру 2023/2024 н. р. чітко визначити в РНП дисциплін форми контрольних заходів та оцінювання, за допомогою яких можна діагностувати сформованість кожного ПРН; протягом поточного навчального року розробити окрему анкету для здобувачів задля отримання вичерпної інформації щодо питань організації та проведення контрольних заходів, а також критеріїв оцінювання.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОП відповідає Критерію 5. Форми контрольних заходів і критерії оцінювання є чіткими та зрозумілими, оприлюднюються вчасно. Науково-педагогічні працівники та здобувачі вищої освіти дотримуються правил і процедур проведення контрольних заходів. На ОП популяризується академічна доброчесність, використовуються технологічні рішення для перевірки наукових робіт на унікальність. Водночас у РНП дисциплін чітко не визначені форми контрольних заходів та оцінювання, за допомогою яких можна діагностувати сформованість кожного ПРН; відсутнє опитування здобувачів щодо питань організації та проведення контрольних заходів. Проте ці зауваження не є суттєвими.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

До викладання на ОП залучено 9 НПП, із них 2 доктори наук, 7 – кандидатів наук. Кожен із викладачів є активним науковцем, який публікується у виданнях, рекомендованих МОН України як фахові, та виданнях, що індексуються у наукометричних базах Scopus, Web of Science. НПП здійснюють наукове керівництво здобувачами вищої освіти; неодноразово брали участь в атестації науково-педагогічних працівників як офіційні опоненти; є членами редакційних колегій фахових видань України та зарубіжжя; здійснюють експертну діяльність у сфері соціальної роботи тощо. Аналіз відомостей про самооцінювання ОП засвідчив відповідність НПП пп. 36 – 38 Ліцензійних умов, зокрема відповідність їхньої кваліфікації та професійної активності тематичному змісту ОК, викладання яких вони забезпечують. Наприклад, НПП, долучений до викладання навчальної дисципліни «Соціально-педагогічна робота із вразливими групами населення», є доктором педагогічних наук, має публікації у фахових виданнях України та виданнях, включених до наукометричної бази Web of Science, є автором навчальних посібників, що відповідають змісту ОК, членом редколегії міжнародного науково-методичного журналу «European Humanities Studies», а також його серії «European Humanities Studies: State and Society» (<https://ehs.eeipsy.org/index.php/ehs/about/editorialTeam>), учасником та експертом наукових проєктів різного рівня тощо; НПП, долучений до викладання навчальних дисциплін «Теорія та практика соціальної медіації» та «Кількісні та якісні методи соціально-педагогічних досліджень» є кандидатом педагогічних наук, має низку наукових статей, навчально-методичних посібників, електронних навчальних курсів з означених дисциплін, у 2021 р. пройшов наукове стажування у National Louis University (Chicago, Illinois, USA) на тему «Тенденції розвитку освіти та соціальної роботи у Сполучених Штатах Америки: соціокультурний вимір».

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Механізм та умови проведення конкурсного добору НПП визначаються Положенням про конкурс на заміщення вакантних посад науково-педагогічних, педагогічних і наукових посад (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_4/polozhennia_674_29.10.2020.pdf). Конкурс на заміщення вакантних посад оголошується наказом ректора та поширюється через офіційний сайт ЗВО (<https://kubg.edu.ua/informatsiya/spivrobotnykam/oholoshennia/7948-oholoshennia-konkursu-na-zamishchenniaposad.html>). Створюється Конкурсна комісія, до складу якої входять ректор, проректори з науково-методичної та навчальної роботи, вчений секретар, начальник відділу кадрів та ін. Під час зустрічі з гарантом ЄГ з'ясувала, що при проходженні конкурсу на заміщення вакантних посад НПП ураховується наявність базової освіти, наукового ступеня та вченого звання, публікаційна активність, зокрема у наукометричних базах Scopus та WoS, підвищення кваліфікації. ЄГ пересвідчилася, що процедура конкурсного добору НПП ґрунтується на засадах відкритості, гласності, законності, колегіальності прийняття рішень конкурсною комісією та дозволяє забезпечити потрібний рівень професіоналізму НПП для реалізації ОП «Соціальна робота».

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЄГ встановлено факт залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу. Під час зустрічі з цією фокус-групою з'ясовано, що роботодавці (виконавчий директор Міжнародного благодійного фонду «Українська фундація громадського здоров'я», директор представництва HealthRight International (Право на здоров'я); науково-педагогічні працівники Волинського національного університету імені Лесі Українки та Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка) беруть участь в обговоренні змістового наповнення ОП, долучаються до рецензування ОП, надають консультативну допомогу щодо її модернізації. У межах укладених договорів про співпрацю роботодавці (виконавчий директор ВБО «Український фонд «Благополуччя дітей»; директор Київського міського правобережного центру для ВІЛ-інфікованих дітей та молоді; менеджер в соціальній сфері Департаменту науково-методичної роботи та медіації Громадської організації «ЛаСтрада-Україна»; консультант Національної гарячої лінії з протидії домашнього насильства, торгівлі людьми та гендерної дискримінації та Національної гарячої лінії для дітей та молоді) створюють умови для проходження практики. На факультеті психології, соціальної роботи та спеціальної освіти створено Раду роботодавців (<https://fpsrso.kubg.edu.ua/pro-fakultet/rada-robotodavtsiv.html>), яку очолює виконавчий директор Міжнародного благодійного фонду «Українська фундація громадського здоров'я», директор представництва HealthRight International (Право на здоров'я). Позитивною практикою є те, що роботодавці входять до складу екзаменаційних комісій, наприклад, директор Служби у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЄГ з'ясувала, що на ОП існує практика залучення до проведення аудиторних занять фахівців у галузі соціальної роботи. З відомостей про самооцінювання ОП та зустрічей з академічним персоналом і роботодавцями встановлено, що для здобувачів систематично проводяться гостьові лекції, семінари, майстер-класи з актуальних питань соціальної роботи, наприклад: зустріч з Урядовою уповноваженою з питань гендерної політики Кабінету Міністрів України на тему «Що таке гендерна рівність і чому вона важлива?» (04.10.2021); серія майстер-класів голови Громадського об'єднання «Центр медіації «Простір Порозуміння» (26.11 – 08.12.2022); гостьова лекція начальника відділу методичного забезпечення соціальної роботи та підвищення професійних компетенцій працівників надавачів соціальних послуг Черкаського обласного центру соціальних служб, залученого тренера Міжнародної Благодійної організації «Партнерство «Кожній дитині», експерта з організації соціальної роботи в громаді в програмі U-LEAD з Європою на тему «Міждисциплінарна взаємодія у соціальній роботі» (10.02.2023). Важливо, що до проведення гостьових лекцій та майстер-класів долучаються не лише українські, а й зарубіжні фахівці. Так, здобувачі мали змогу відвідати гостьову лекцію викладача Остравського університету (Чехія) на тему «Невербальні способи комунікації» (26.05.2022); майстер-клас нідерландського фахівця з мультиметодичної соціальної роботи (MMSW), психолога, терапевта з подолання горя (10.11.2022) та ін. Під час зустрічі з роботодавцями було встановлено, що вони створюють умови для проведення емпіричних досліджень у межах підготовки здобувачами кваліфікаційних робіт. Відповідна інформація оприлюднюється на сторінках факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти (<https://fpsrso.kubg.edu.ua/informatsiya/podiji.html>), кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи (<https://fpsrso.kubg.edu.ua/struktura/kafedry-fakultetu/kafedra-sotsialnoi-pedahohiky-ta-sotsialnoi-roboty/podii.html>).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Система і процедура професійного розвитку НПП регулюється «Положенням про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників КУБГ» (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_5/nakaz_49_20.02.2015.pdf) та зорієнтована на розвиток дидактичної, дослідницької, ІКТ, лідерської компетентностей. Для НПП, які нещодавно розпочали викладацьку діяльність, проводяться адаптаційні тренінги, призначається наставник в особі досвідченого НПП

(Положення про адаптацію новопризначених НПП (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_4/nakaz_528_30.08.2018.pdf). Задля професійного розвитку НПП на засадах реалізації лідерського потенціалу у КУБГ функціонує Навчально-науковий центр розвитку персоналу та лідерства (https://kubg.edu.ua/struktura/pidrozdili/nmts-rozvytku-kultury-liderstva/pro-pidrozdil.html). Під час ознайомлення з відомостями про самооцінювання, а також зустрічей з академічним персоналом з'ясовано, що НПП підвищують професійну кваліфікацію у закладах вищої освіти України та зарубіжжя; беруть участь у вебінарах, семінарах, тренінгах та в подальшому впроваджують отримані знання та уміння в освітній процес (https://docs.google.com/document/d/1fWBU5WlMMfXVkBPrL8Vi6HiGGLmsMG4bgClxenWNeU/edit#heading=h.no2vooonf1p30). Результати підвищення кваліфікації знаходять відображення в Е-портфоліо викладачів (http://eportfolio.kubg.edu.ua/). ЕГ дійшла висновку, що ЗВО зацікавлений у професійному розвитку НПП і створює умови для проходження ними стажування та підвищення кваліфікації, для організації та участі у наукових заходах.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Стимулювання розвитку викладацької майстерності НПП здійснюється відповідно до таких внутрішніх документів: Стратегія розвитку Університету (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/documents/bgku_development_strategy_2018-2022.pdf), Правила внутрішнього розпорядку (https://kubg.edu.ua/images/stories/regulations/reg_docs/pravyly_vn_rozporiadku.pdf), Положення про щорічне рейтингове оцінювання професійної діяльності НПП, НП «Лідер року» (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_7/nakaz_199_19.03.2020_.pdf). У КУБГ діє Порядок преміювання працівників за публікації у Scopus та WoS (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_16/nakaz_243_11.04.2018.pdf). Система заходів зі стимулювання НПП передбачає оголошення подяки, нагородження грамотою, медаллю Бориса Грінченка (різні рівні), нагрудним знаком «За служіння Університету». У випадках, передбачених законодавством України, працівники можуть представлятися до відзначення державними та відомчими нагородами. Під час зустрічі з менеджментом КУБГ проректори з наукової роботи й науково-методичної та навчальної роботи повідомили, що для гарантів ОП діє система моральних та матеріальних заохочень, а також зменшується їхнє навантаження. ЕГ переконалася, що в КУБГ діє система заохочень НПП, яка стимулює розвиток їхньої професійної майстерності.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

До викладання на ОП «Соціальна робота» залучені науково-педагогічні працівники, професійна кваліфікація, публікаційна активність яких відповідають пп. 36 – 38 Ліцензійних умов, зокрема тематичному змісту ОК. Роботодавці беруть активну участь в обговоренні змістового наповнення ОП, долучаються до її рецензування, систематично надають консультативну допомогу щодо її модернізації, створюють умови для проходження практики та проведення емпіричних досліджень у межах написання кваліфікаційних робіт, входять до складу екзаменаційних комісій. До проведення аудиторних занять зі здобувачами систематично долучаються як українські, так і міжнародні професіонали-практики, експерти галузі, роботодавці зі сфери соціальної роботи. Завдяки гостьовим лекціям, семінарам, майстер-класам здобувачі ознайомлюються з теоретичними та практичними засадами соціальної роботи (з питань гендерної рівності, міждисциплінарної взаємодії у соціальній роботі та ін.). У КУБГ здійснюється системна підтримка науково-педагогічних працівників, що зорієнтована на розвиток дидактичної, дослідницької, ІКТ, лідерської компетентностей. Задля реалізації цього завдання функціонує Навчально-науковий центр розвитку персоналу та лідерства. Для НПП, які нещодавно розпочали викладацьку діяльність, проводяться адаптаційні тренінги, призначається наставник в особі досвідченого НПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабких сторін і недоліків не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОП вирізняється високою академічною та професійною кваліфікацією науково-педагогічних працівників, залучених до викладання на ОП, що відповідає пп. 36 – 38 Ліцензійних вимог та дозволяє забезпечити визначені в ОП цілі та ПРН. Процедура конкурсного добору викладачів є чіткою та прозорою. До проведення аудиторних занять зі здобувачами систематично долучаються українські та зарубіжні професіонали-практики, експерти галузі, роботодавці. Завдяки гостьовим лекціям, семінарам, майстер-класам здобувачі ознайомлюються з теоретичними та практичними засадами соціальної роботи, що висвітлюється на сторінках факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти й кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи. До зразкових практик слід віднести ефективну систему підвищення професійної кваліфікації НПП у КУБГ, що зорієнтована на розвиток дидактичної, дослідницької, ІКТ, лідерської компетентностей. Задля реалізації цього завдання функціонує Навчально-науковий центр розвитку персоналу та лідерства. Для НПП, які нещодавно розпочали викладацьку діяльність, проводяться адаптаційні тренінги, призначається наставник в особі досвідченого НПП. Науково-педагогічні працівники систематично підвищують кваліфікацію в українських та зарубіжних ЗВО, а також у процесі неформальної освіти. У КУБГ функціонує система заохочень науково-педагогічних працівників, що сприяє розвитку їхньої викладацької майстерності та стимулює наукову діяльність. Отже, Критерій 6 має зразкові практики та відповідає рівню А.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час огляду освітнього середовища ЕГ переконалась у тому, що матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення перебуває на високому рівні та сприяє досягненню цілей і програмних результатів навчання, визначених ОП. Під час відео-огляду матеріальної бази продемонстровано навчальні приміщення, що мають проектори, комп'ютери та мультимедійні дошки. Комп'ютерні класи обладнані сучасною технікою, доступом до мережі Інтернет. ЕГ встановила, що у КУБГ функціонує сучасна бібліотека, фонди якої постійно оновлюються. За даними директорки бібліотеки, книжковий фонд становить 216 тис. видань, зокрема містить навчальну та наукову літературу, періодичні видання для підготовки фахівців з соціальної сфери. У бібліотеці є доступ до мережі Інтернет, вільний Wi-Fi, електронний каталог, репозитарій наукових праць, доступ до баз Scopus, Web of Science, EBSCO, Science Direct, LIBRARIA, Springer Link. З 2020 р. у бібліотеці функціонує коворкінг. У КУБГ створено та реалізовано систему «Цифровий кампус», що містить усю необхідну інформацію щодо освітнього процесу. ЗВО має корпоративний обліковий запис Zoom, Google Meet, хмарні сервіси від Microsoft. Для формування практичних умінь здобувачі ОП «Соціальна робота» можуть відвідувати ЦПП «Центр соціальних технологій та інновацій» та «Тренерську студію». Для реалізації наукових інтересів здобувачів діє студія «Соціальний експериментаріум». ЕГ дійшла висновку, що матеріально-технічна база та навчально-методичне забезпечення є однією із сильних сторін ОП.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час огляду матеріально-технічної бази, зустрічей із НПП, здобувачами, адміністративним та допоміжним персоналом було встановлено, що у КУБГ забезпечено безоплатний доступ НПП і здобувачів до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОП. Вільним є доступ до мережі Інтернет, електронних ресурсів наукової бібліотеки, міжнародних наукометричних баз та інших баз даних періодичних видань з відкритим доступом, платформи Moodle. Здобувачі мають можливість безкоштовно перевірити кваліфікаційні роботи на наявність текстових запозичень за допомогою програми Strike Plagiarism. Для реалізації культурних потреб та відпочинку здобувачів обладнані спеціальні місця. Вони можуть безперешкодно відвідувати спортивну залу, басейн. У КУБГ працюють їдальні, медичні пункти.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище, створене в КУБГ, є безпечним для життя й здоров'я здобувачів і НПП та дає можливість задовольнити їхні потреби й інтереси. Питання організації роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності регламентуються низкою документів ЗВО: Положенням про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в КУБГ (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_21/nakaz_332_15.05.2018.pdf); наказами «Про затвердження Порядку організації пропускового режиму та охорони в приміщеннях КУБГ» (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_2/nakaz_705_01.11.18.pdf), «Про дотримання безпеки здобувачами освіти та співробітниками університету під час оповіщення про повітряну тривогу» (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/Anonces/2022/nakaz_336_30.06.2022.pdf) та ін. Під час трансляції було продемонстровано навчальні корпуси, що обладнані контрольно-пропусковою системою, відеокамерами безпеки. Як повідомила заступниця декана з науково-педагогічної та соціально-гуманітарної роботи

факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти, в усіх корпусах є укриття, що отримали ліцензію від ДСНС. Вони оснащені водою, засобами для надання першої медичної допомоги. За даними проректора з науково-методичної та навчальної роботи, для здобувачів розроблено алгоритми дій під час повітряної тривоги в ЗВО, по дорозі в Університет та вдома. У кожному корпусі Університету є медичний працівник.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

ЕГ пересвідчилася, що вся необхідна інформація з питань організації освітнього процесу для здобувачів ОП «Соціальна робота» розміщується на сторінках факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти, кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, а також у системі «Цифровий кампус». Під час зустрічей із різними фокус-групами було з'ясовано, що серед здобувачів та НПП панує атмосфера взаємоповаги та підтримки. Здобувачі та випускники підтвердили факт постійної організаційної, інформаційної й консультативної підтримки та комунікації з НПП, структурними підрозділами та адміністрацією ЗВО. У КУБГ функціонує Соціально-психологічна служба, до якої можуть звернутися учасники освітнього процесу очно та дистанційно. Координаторка служби повідомила, що звернення найчастіше пов'язані з депресивними та тривожними станами, труднощами у спілкуванні з батьками, самотністю. На сайті КУБГ є сторінка «Куди звернутися у складній ситуації» (<https://kubg.edu.ua/informatsiya/studentam/kudy-zvernutysia-u-skladnii-sytuatsii.html>). Соціальна підтримка здобувачів реалізується завдяки створенню належних умов для розвитку, відпочинку, харчування, медичного обслуговування та оздоровлення; поселення у разі потреби у гуртожиток.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Під час огляду матеріально-технічної бази, зустрічей із фокус-групами ЕГ пересвідчилася, що в КУБГ створені умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами. Для осіб з обмеженнями у пересуванні виготовлено пандуси біля входу в навчальні корпуси, є ліфти, оснащено санітарно-гігієнічні кімнати тощо. Питаннями здобувачів з особливими освітніми потребами опікується Ресурсний центр підтримки студентів з інвалідністю (<https://fpsrso.kubg.edu.ua/struktura/sotsialno-psykholohichna-pidtrymka/resursnyi-tsentr-pidtrymky-studentiv-z-invalidnistiu.html>). Сайт КУБГ адаптовано для осіб з особливими освітніми потребами. Для незрячих/слабозорих здобувачів застосовуються усні форми проведення поточних і підсумкових форм контрольних заходів. Проте на ОП «Соціальна робота» не навчаються особи з інвалідністю. Важливо, що в КУБГ створюються умови для навчання і таких категорій осіб з особливими освітніми потребами, як: обдаровані здобувачі та здобувачі, які мають дітей. На зустрічі з менеджментом ЗВО проректор з науково-методичної, соціально-гуманітарної роботи та лідерства зазначив, що обдарована молодь залучається до участі у конкурсах та проектах різного рівня, заохочується відзнаками Університету.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У КУБГ діє чітка і зрозуміла політика вирішення конфліктних ситуацій. Урегулювання та попередження конфліктних ситуацій між учасниками освітнього процесу здійснюється відповідно до Кодексу корпоративної культури (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_1/kodeks_korp_kultury.pdf), Статуту КУБГ (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_1/statut_132-2035_08.10.2015.pdf), Положення про засади запобігання і протидії дискримінації, сексуальним домаганням, булінгу та іншим проявам неетичної поведінки» (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_2/nakaz_736_31.10.19.pdf). У питаннях протидії корупції КУБГ керується Законом України «Про запобігання корупції». Повноваження щодо питань запобігання та виявлення корупції покладені на радника ректора з правових та кадрових питань. Відповідні скарги розглядаються Комісією з етики (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_2/nakaz_793_19.11.2019.pdf). Повідомити про факти дискримінації, сексуальні домагання, булінг та інші прояви неетичної поведінки можна на електронну скриньку Комісії з етики або звернутися з відповідним листом на ім'я ректора Університету. ЗВО не толерує дискримінацію, сексуальні домагання, булінг, приниження честі та гідності людини у будь-якій формі. Під час зустрічі з ЕГ здобувачі продемонстрували свою обізнаність із процедурами вирішення конфліктних ситуацій. Здобувачі, випускники, НПП запевнили, що скарг, пов'язаних із випадками дискримінації, сексуальних домагань або корупції на цій ОП не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильною стороною ОП є потужні матеріально-технічні ресурси, навчально-методичне оснащення (аудиторії обладнані інтерактивними дошками, проєкторами, комп'ютерами). У КУБГ працює сучасна бібліотека, у якій є безкоштовний доступ до баз Scopus, Web of Science, EBSCO, Science Direct, LIBRARIA, Springer Link, створено коворкінг. Унікальною практикою у КУБГ є система «Цифровий кампус», що акумулює усю інформацію щодо освітнього процесу. Для формування практичних умінь та реалізації наукових інтересів здобувачі ОП «Соціальна робота» можуть відвідувати студію «Соціальний експериментаріум», ЦПП «Центр соціальних технологій та інновацій», «Тренерську студію». ЕГ вважає сильною стороною ОП створення безпечного освітнього середовища для всіх учасників освітнього процесу: наявність в усіх корпусах укриттів, що отримали ліцензію від ДСНС, та медичних пунктів. Велика увага приділяється створенню умов для різних категорій здобувачів з особливими освітніми потребами (з обмеженнями в пересуванні, з порушенням зору, з обдарованими, з малими дітьми). Зокрема для осіб з обмеженнями у пересуванні виготовлено пандуси біля входу в навчальні корпуси, є ліфти, обладнано санітарно-гігієнічні кімнати. Сайт ЗВО адаптовано для осіб з порушенням зору. У КУБГ функціонує Ресурсний центр підтримки студентів з інвалідністю.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабких сторін і недоліків не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ЕГ встановила, що освітнє середовище та матеріально-технічні ресурси відповідають зразковому рівню. В освітньому процесі використовується сучасне навчальне обладнання. Освітнє середовище безпечне для життя та здоров'я здобувачів, дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. На високому рівні забезпечена освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів, що навчаються за ОП. ЕГ вважає взірцевою та унікальною практикою використання системи «Цифровий кампус», що акумулює усю інформацію щодо освітнього процесу. Доступ для здобувачів і НПП до інфраструктури та інформаційних ресурсів є безоплатним. Освітній процес ґрунтується на засадах партнерства та взаємоповаги між його учасниками. Створено умови для навчання різним категоріям здобувачів з особливими освітніми потребами (з обмеженнями в пересуванні, з порушенням зору, з обдарованими). Інноваційною практикою є адаптація сайту ЗВО для осіб з порушеннями зору. У КУБГ існують чітка політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій. Зважаючи на відсутність слабких сторін та наявність зразкових та інноваційних практик, ЕГ вважає, що ОП «Соціальна робота» відповідає рівню А за Критерієм 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

У ході проведення акредитаційної експертизи було підтверджено, що процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми регулюються Методичними рекомендаціями з розроблення та оновлення освітніх програм (<http://surl.li/djazv>), Положенням про організацію освітнього процесу в Київському університеті імені Бориса Грінченка (<http://surl.li/amwjd>). У ході зустрічей із внутрішніми та зовнішніми стейкхолдерами було зазначено, що вони постійно комунікують з викладачами кафедри, гарантом, завідувачем кафедри щодо пропозицій покращення ОП, долучаються до опитувань та обговорень. Науково-методичний центр стандартизації та якості вищої освіти, науково-методичний центр акредитації та ліцензування здійснюють моніторинг виконання рекомендацій, наданих під час попередніх експертиз, що було підтверджено на зустрічі з адміністративним персоналом.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час проведення акредитаційної експертизи було встановлено, що здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості. Так, до складу робочої групи

додучені: здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти ОП «Соціальна робота» спеціальності 231 Соціальна робота (2022 – 2023 рр.) та здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 231 Соціальна робота, яка є випускницею спеціальності Соціальна робота 2018 р. (<http://surl.li/mrigi>). Поряд із цим, органи студентського самоврядування, зокрема Студентський парламент Університету, Рада студентського самоврядування факультету, Наукове товариство Університету, залучені до процесів перегляду, обговорення ОП, опитувань (Анкета для здобувачів – <http://surl.li/kbcnk>), внесення зауважень і пропозицій для покращення якості реалізації ОП «Соціальна робота». Здобувачами як безпосередньо, так і представниками органів студентського самоврядування було зазначено, що вони мають продуктивну комунікацію з викладачами, які забезпечують реалізацію ОП, з гарантом та завідувачем кафедри, що дає можливість відкрито висувати свої побажання та пропозиції до ОК, ОП та інших питань. Також двома здобувачками-випускницями було зазначено, що їхні пропозиції щодо введення нових ОК щодо посилення управлінських знань і навичок та емпіричних методів дослідження були враховані.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

На кафедрі соціальної педагогіки та соціальної роботи налагоджена тісна співпраця стосовно ОП з роботодавцями, яка має реальний та постійний характер. Під час зустрічі з роботодавцями було підтверджено взаємодію між НПП і стейкхолдерами, яка носить не лише формалізований характер щодо дотримання всіх необхідних процедур опитування, обговорення, участь у засіданнях тощо, а й неформальний, що дає можливість підтримувати продуктивний зворотній зв'язок. Роботодавці представлені у складі робочої групи ОП «Соціальна робота», беруть участь у Державній атестації здобувачів вищої освіти, у рецензуванні ОП (<http://surl.li/mrvqt>), здійснюють менторську підтримку магістерських досліджень здобувачів. Роботодавці підтвердили безпосереднє залучення їх до процедур забезпечення якості ОП як партнерів, відзначили актуальність та необхідність реалізації ОП «Соціальна робота», а також вбачають її перспективність.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

В Університеті існує практика збирання та аналізу інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП. Здійснює таку діяльність відділ практики та працевлаштування НМЦ стандартизації та якості освіти. Під час зустрічі з допоміжними структурними підрозділами було повідомлено, що комунікація з випускниками щодо їхнього подальшого професійного шляху здійснюється переважно через корпоративну пошту/особисту пошту, куди надсилається посилання на опитування. На сторінці Університету є Анкета випускника Університету Грінченка (<http://surl.li/mqxxz>) та Історія Успіху (<http://surl.li/ipgyh>). Також кафедрою соціальної педагогіки та соціальної роботи створено телеграм-канал «Мережа закоханих в соціальну роботу», де випускникам та іншим зацікавленим сторонам, що включені до цієї групи, повідомляють про цікаві заходи, вакансії, проекти, науково-методичні новинки тощо, що було підтверджено представницею Ради випускників факультету та самими випускниками. Зв'язок з випускниками ОП підтримується через сторінку у соціальній мережі Фейсбук (<https://www.facebook.com/KafedraSPSRil/>). Історії успіху випускників ОП зібрані на сторінці факультету (<http://surl.li/mryav>).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Під час проведення акредитаційної експертизи ЕГ переконалася, що в Університеті функціонує система забезпечення якості освіти, яка вчасно реагує на недоліки в ОП та її реалізації. У ЗВО функціонує науково-методичний центр стандартизації та якості освіти Київського університету імені Бориса Грінченка (<http://surl.li/fjvkr>), діяльність якого регулюється відповідним Положенням (<http://surl.li/mrzuk>); науково-методичний центр акредитації та ліцензування (<http://surl.li/mrzxj>). Система забезпечення якості освіти в Університеті провадиться на рівні робочих груп, які тісно співпрацюють з гарантом ОП, кафедрою та факультетом. Моніторинг якості освіти здійснюється також на рівні проректорів Університету, де кожен несе відповідальність у межах своєї компетенції. Під час зустрічі з менеджментом Університету було зазначено, що через опитування здобувачів, за необхідності через відповідні зрізи, відбувається обговорення актуальності тематики курсових, магістерських робіт, оновлення програм практики, аналіз ефективності баз практики тощо.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Моніторинг змін з урахуванням зауважень і пропозицій, сформульованих під час попередніх акредитацій в Університеті, здійснює науково-методичний центр акредитації та ліцензування (<http://surl.li/mrzxj>). Під час зустрічі з адміністративним персоналом це було підтверджено. Зокрема, у 2018 році ОП проходила первинну акредитацію (<http://surl.li/khilw>) і протягом п'яти років надані зауваження були враховані, що сприяло активізації участі НПП кафедри у міжнародних проєктах і програмах, а також створенню ЕНК з усіх освітніх компонентів. Під час проведення акредитаційної експертизи ЕГ у цьому переконалася.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В Університеті сформована культура якості, що було продемонстровано під час проведення акредитаційної експертизи. У ЗВО функціонує система моніторингу якості освіти на різних рівнях, що дає підстави для вчасного реагування на ті чи інші недоліки, які виникають під час реалізації ОП. Це було підтверджено на кожній зустрічі з різними фокус-групами. Усі члени академічної спільноти дотримуються корпоративної культури. Зовнішні стейкхолдери та інші зацікавлені сторони, які задіяні в якісному забезпеченні освіти, зокрема через реалізацію ОП «Соціальна робота», відзначили високу якість підготовки здобувачів та плідну комунікацію в якості партнерів.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми регулюється не лише розгалуженою системою, створеною в Університеті, поряд із цим, позитивною практикою є запровадження Кодексу корпоративної культури, яким керується академічна спільнота закладу, формуючи та підтримуючи культуру якості вищої освіти в цілому.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкою стороною ЕГ вважає недостатнє висвітлення інформації щодо оновлення та перегляду ОП «Соціальна робота». У ВСО зазначено, що затвердження в 2020 р. професійного стандарту «Фахівець із соціальної роботи» зумовило необхідність оновлення ОП, однак нова редакція ОП Соціальна робота з'явилася лише у 2023 році. Рекомендація: щорічно переглядати ОП у зв'язку з динамічністю нинішніх умов та кризовою нестабільністю українського суспільства та при кожному внесенні змін до ОП «Соціальна робота» висвітлювати результати перегляду.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОП Соціальна робота у контексті Критерію 8 відповідає рівню В. В Університеті діє система забезпечення якості освіти, що охоплює усіх зацікавлених сторін. Проводяться опитування зовнішніх і внутрішніх стейкхолдерів, відстежується кар'єрний шлях випускників. Заклад вчасно реагує на виявлені недоліки та здійснює моніторинг визначених ним процедур забезпечення якості вищої освіти. Університет має культуру якості та прагне її удосконалення. За підкритерієм 8.1. ЕГ вбачає часткову відповідність у контексті Критерію 8, оскільки нестабільні та динамічні умови українського суспільства вимагають вчасного реагування на ці процеси за допомогою щорічного оновлення змісту ОП «Соціальна робота».

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу визначені у документах, розроблених Університетом. Вони є доступними й оприлюднені на офіційному веб-сайті (<https://kubg.edu.ua>) та в Реєстрі нормативної бази

(<http://surl.li/ewnfg>). Також необхідні документи розміщені на сторінках факультету (<https://fpsrso.kubg.edu.ua>), кафедри (<http://surl.li/iokud>), сторінці «Корпоративна культура Університету» (<http://surl.li/bebvs>). Під час зустрічей з різними групами було підтверджено, що в Університеті визначені чіткі правила та процедури, які є зрозумілими та чіткими, що також відображено в Кодексі корпоративної культури Київського університету імені Бориса Грінченка, який покликаний ефективно забезпечити права та інтереси всіх учасників освітнього процесу (<http://surl.li/auqvj>).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На сторінці факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти наразі оприлюднена для обговорення освітньо-професійна програма 231.00.01 Соціальна робота (нова редакція) для здобувачів другого (магістерського) рівня, що затверджена Вченою радою Київського університету імені Бориса Грінченка 27.04.2023 р. протокол № 3 (<http://surl.li/mpmde>), де запропоновано усім зацікавленим сторонам надсилати зауваження та пропозиції керівнику проєктної групи. Також розміщені результати обговорення ОП «Соціальна робота» спеціальності 231 Соціальна робота (<http://surl.li/mtpra>). Проте інформація про подані зауваження й пропозиції від стейкхолдерів відсутня на сайті. На зустрічах зі здобувачами та роботодавцями підтверджено їх безпосередню участь в обговоренні ОП та внесенні пропозицій.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сторінці кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи розміщено ОП «Соціальна робота» 2019 р. та 2023 р., рецензії та відгуки до них, навчальні плани денної та заочної форм навчання (<http://surl.li/khehh>). Оприлюднено робочі програми ОК обов'язкової частини (<http://surl.li/isfuv>), практики (<http://surl.li/mqvng>) та інформацію про вибіркові блоки ОК з результатами навчання (<http://surl.li/mqvgm>). Також оприлюднений графік освітнього процесу (<http://surl.li/mlaic>), інформація про проведені гостьові лекції (<http://surl.li/lmybm>), проведені заходи (<http://surl.li/kgzxx>), що дає можливість заінтересованим сторонам та суспільству у достатній мірі бути поінформованими про освітню програму «Соціальна робота» та її реалізацію. Під час зустрічей неодноразово було зазначено представниками різних фокус-груп про прозорість і доступність необхідної інформації.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

ОП «Соціальна робота» відповідає нормативним вимогам, зокрема: Університет має чітко визначені та зрозумілі правила щодо прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу; нормативні документи розміщено у вільному доступі на офіційному веб-сайті; зацікавлені сторони мають можливість надсилати свої пропозиції та зауваження щодо освітньої програми «Соціальна робота» на пошту гаранту даної ОП, що підтверджує прозору можливість співпраці зі стейкхолдерами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

На сайті Університету є інформація про перегляд ОП, проте відсутня можливість перегляду пропозицій зацікавлених сторін (стейкхолдерів) щодо удосконалення та оновлення ОП «Соціальна робота». Рекомендації: Під час наступного перегляду ОП «Соціальна робота», зокрема обговорення її проєкту, з метою прозорості й доступності рекомендуємо розмістити інформацію про зауваження та пропозиції від усіх зацікавлених сторін.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Відповідно до проведеного аналізу прозорості та публічності інформації за ОП «Соціальна робота», можна підсумувати, що за Критерієм 9 ОП «Соціальна робота» відповідає рівню В. Підкритерії 9.1 та 9.3 відповідають вимогам, встановленим цим Критерієм, адже визначені чіткі й зрозумілі правила та процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, підкріплені Кодексом корпоративної культури Університету, що позитивно сприймається академічним персоналом та здобувачами. Підкритерій 9.2 частково відповідає вимогам, оскільки на сайті оприлюднена інформація щодо внесених змін до ОП, проте відсутня можливість перегляду зауважень та пропозицій до ОП, висунутих стейкхолдерами та іншими зацікавленими сторонами.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	A
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	A
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	A
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	A
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація з визначенням "зразкова"**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Осетрова Оксана Олександрівна

Члени експертної групи

Лисенко Юлія Олегівна

Гавриленко Тетяна Леонідівна

Вєтрова Наталія Володимирівна